

1	Algemeen	4
1.1	Beleidskader	4
1.2	Onderzoeken	4
1.2.1	Hooligans in beeld	4
1.3	Informatie-uitwisseling	4
1.4	Oefenprogramma	5
1.5	Voetbal Volg Systeem	5
1.6	Website CIV	6
1.7	Internationale samenwerking	6
1.7.1	Internationale informatie-uitwisseling	6
1.7.2	Champions League meeting	6
1.7.3	Internationale politieondersteuning	6
1.8	Supportersverenigingen	7
2	Het voetbalseizoen 2003/2004	9
2.1	Algemeen	9
2.2	Incidenten	9
2.3	Discriminatie/spreekkoren	9
2.4	Kaartverkoop	10
2.5	Combiregeling	10
2.6	Stewardorganisatie	11
2.7	Toegangsbeleid	11
2.8	EURO 2004	12
3	Politie-inzet	13
3.1	Algemeen	13
3.2	Constateringen stijging/daling politie-inzet per club	15
3.2.1	Algemeen	15
3.2.2	Eredivisie	16
3.2.3	Eerste Divisie	16
3.3	Inzet soorten politie	17
3.3.1	Algemeen	17
3.3.2	Adoptie/supporterbegeleiding adoptie	18
4	Gedrag supporters	21
4.1	Algemeen	21
4.2	Aanhoudingen	21
4.2.1	Algemeen	21
4.2.2	Soorten delicten	21
4.2.3	First offenders	22
4.2.4	Aanhoudingen per club	23
4.2.5	Aanhoudingen per gemeente	23
4.2.6	Aanhoudingen per leeftijdsgroep	24
4.2.7	Aanhoudingen per wedstrijdsoort	25
5	Sancties aangehouden supporters	27
5.1	Algemeen	27
5.2	Politie	27
5.3	Openbaar Ministerie	28
5.4	Uitspraken rechter	29
5.5	Conclusies strafrechtelijke afhandeling	30
5.6	Civiele uitsluitingen versus aanhoudingen	30
5.7	Stadionverboden/meldingsplicht/omgevingsverbod	31
	Conclusies en aanbevelingen	33

6	Lijst van gebruikte afkortingen	34
7	Bijlage I: Overzicht incidenten	35
8	Bijlage II: Politie inzet per regio	43
9	Bijlage III: Politie-inzet adoptie	45
10	Bijlage IV: Aantallen aanhoudingen per BVO	47
11	Bijlage V: Aantallen aanhoudingen per supporter / wedstrijd	49
12	Bijlage VI: Aantallen aanhoudingen per gemeente	51
13	Bijlage VII: Overzicht stadionverboden per BVO	53
14	Bijlage VIII: Beslissingen politie	55
15	Bijlage IX: Beslissingen OM	57
16	Bijlage X: Beslissingen rechter	61

Inleiding

Het nieuwe Beleidskader dat in maart 2003 is vastgesteld is het leidende document geweest voor dit seizoen. Nieuwe afspraken zijn gemaakt met voor sommige partners meetbare resultaten. Een duidelijk nieuw onderdeel van het beleidskader was het door de minister van BZK ingestelde Auditteam. Dit Auditteam kreeg onder andere tot taak feitenonderzoek te doen naar ingrijpende incidenten. De opzet was ook dat het Auditteam op grond van haar bevindingen aanbevelingen zou doen aan de partners in de bestrijding van het voetbalvandalisme. Het Auditteam heeft diverse malen van zich laten horen naar aanleiding van de door haar onderzochte incidenten.

Iedereen keek uit naar de terugkomst van ADO Den Haag in de eredivisie. De media hadden voorafgaande aan de nieuwe competitie reeds gewag gemaakt van de reputatie van ADO Den Haag. Gesteld kan worden dat de verwachtingen, grote problemen met de supporters van ADO Den Haag, niet zijn uitgekomen. Dit is mede te danken door de inspanningen van zowel de club als de politie in Den Haag. Wel hebben de bezoekende gemeenten op voorhand veel politie ingezet.

Het seizoen was niet echt rustig, maar ook niet opvallend onrustig. Het aantal grote incidenten viel mee, maar de intensiteit van de incidenten was wel wat heftiger dan de afgelopen seizoenen. Ook is het geweld weer toegenomen. Dit is af te leiden op de gronden waarop supporters zijn aangehouden, openlijke geweldpleging en het feit dat de politie drie keer het vuurwapen heeft moeten trekken en zelfs één keer een waarschuwingsschot heeft moeten lossen. Deze vormen van geweld zijn uitzonderlijk bij voetbalwedstrijden.

In het beleidskader wordt ook een individuele aanpak van overlast gevende supporters gepropageerd. Op dit moment lopen in enkele politieregio's speciale projecten ten aanzien van die groep supporters. Dat deze aanpak blijkbaar nodig is, moge blijken uit het feit dat in twee regio's politiemensen die bij die projecten zijn betrokken, door supporters (ernstig) zijn bedreigd. Een teken dat men blijkbaar niet gesteld is op die extra aandacht. Dit gedrag is echter verontrustend.

H.J. Groenevelt
Hoofd CIV

1 Algemeen

1.1 Beleidskader

Het seizoen 2003 – 2004 is min of meer begeleid door de afspraken die in het geactualiseerde beleidskader staan vermeld. De meeste afspraken waren niet nieuw, maar zijn aangescherpt. Daarnaast zijn ten aanzien van bepaalde gedragingen afspraken gemaakt over tolerantiegrenzen.

Nieuw was het instellen van een Auditteam dat gevraagd en ongevraagd de gang van zaken rond voetbalwedstrijden zou gaan onderzoeken. Het team heeft in het afgelopen seizoen 3 audits uitgevoerd, 4 risico-C wedstrijden bezocht en een onderzoek ingesteld naar incidenten rond uitwedstrijden en vrij reizende supporters.

Het Auditteam heeft haar eindrapportage op 8 augustus 2004 gepubliceerd. Voor de bevindingen en conclusies wordt naar deze evaluatie verwezen.

Het CIV is als informatiebron bij de activiteiten van het Auditteam betrokken geweest.

1.2 Onderzoeken

1.2.1 Hooligans in beeld

De politie regio Gelderland Zuid is in het seizoen 2001 - 2002 begonnen met het project Hooligans in Beeld. Doel van het project is om zicht te krijgen op die personen die bij voetbalwedstrijden een soort regiefunctie hebben bij incidenten. Tegen deze personen is vaak moeilijk op te treden omdat zij anderen de strafbare feiten laten plegen. Middels het project wil men die personen uit de anonimiteit halen. Bekeken wordt of zij elders (andere) strafbare feiten plegen op grond waarvan zij wel kunnen worden aangehouden. Kortom deze personen worden intensief gevolgd in hun doen en laten.

Eind 2004 zal er een evaluatie van het project plaatsvinden. Inmiddels hebben nog drie politieregio's, de regio IJsselland, Rotterdam-Rijnmond en Brabant Zuid-Oost zich bij dit project aangesloten.

Een eerste indruk van het project laat positieve resultaten zien. Het blijkt dat groepen waarvan hun 'leiders' een tijdje uit de roulatie zijn genomen, niet of nauwelijks meer bij voetbalwedstrijden aanwezig zijn, dan wel rustig zijn.

Een minder positieve constatering van het project in de diverse regio's is, dat de top van de lastige 'supporters', de groep waarom het gaat, het blijkbaar niet kan verkroppen dat zij uit de anonimiteit worden gehaald en kort op de huid worden gezeten. Deze aanpak roept weerstand, agressie en geweld tegen de politie op. Een aantal politiemensen die nauw betrokken zijn bij deze projecten zijn (ernstig) bedreigd. Zo is er bij één de ruiten van de privéwoning ingegooid en de ander heeft extra persoonlijke beveiliging gekregen. Dit zijn onacceptabele gebeurtenissen wat niet mag leiden tot het stopzetten van deze aanpak. Het geeft aan dat die aanpak blijkbaar nodig is. De verwachting is, dat in de loop van 2004/2005 meerdere regio's deze projectmatige aanpak zullen gaan overnemen.

1.3 Informatie-uitwisseling

Een goede informatiepositie van de politie is essentieel voor een effectieve dadergerichte aanpak, stelt het Auditteam in haar evaluatie.

De wet Politierregisters moet zo verruimd worden dat uitwisseling van gegevens en foto's tussen ketenpartners voor de opsporing van voetbalvandalen en de handhaving van stadionverboden mogelijk wordt, stelt het Auditteam eveneens in haar evaluatie.

Kortom er moet een goede en makkelijke informatie-uitwisseling zijn.

Het valt het CIV echter op dat in de discussie over informatie-uitwisseling het in de meeste gevallen gaat om informatie van overheidsinstanties naar de clubs c.q. KNVB. Voor de controle op de stadionverboden wordt er voor gepleit om gebruik te kunnen maken van de voorhanden zijnde politiefoto's. Er wordt echter voorbij gegaan aan een aantal knelpunten. Ten eerste kunnen de meeste van die foto's gedateerd zijn. Ten tweede is niet van elke bij een voetbalwedstrijd aangehouden supporter een politiefoto. Ten derde zijn de politiefoto's in principe gemaakt omdat betrokkene een ernstig misdrijf heeft gepleegd. Ten aanzien van het laatste punt is het maar de vraag of het wenselijk

is dat die foto's aan derden gegeven mogen worden omdat direct kan worden geconcludeerd dat de persoon op de foto voor andere, ernstige, zaken aangehouden is geweest. Het automatisme waarmee clubs en de KNVB over de door de overheid (politie) vastgelegde informatie kunnen beschikken staat in schril contrast met de uitwisseling van de informatie van clubs/KNVB naar de overheid (politie). Er is bijvoorbeeld geen structurele uitwisseling van wedstrijdgegevens tussen de clubs en de politie dan wel het CIV. De overheid maakt kosten om de eigen gegevens te verzamelen en worden vervolgens om niet ter beschikking gesteld van de clubs en de KNVB. Het CIV zou het toejuichen als de (vele) informatie die bij de clubs aanwezig is, ook ter beschikking van de politie/het CIV komt.

Het CIV heeft geïnventariseerd over welke gegevens van de supporters de clubs kunnen beschikken. In vrijwel alle gevallen beschikken clubs over de personalia van de personen die een clubkaart, dan wel seizoenkaart aanvragen. De meeste geven aan dat men zich moet legitimeren en worden er de legitimatienummers gecontroleerd. Normaal gesproken zouden de clubs derhalve kunnen beschikken over de juiste gegevens van degenen die zich opgeven voor genoemde kaarten. Slechts vijf clubs vragen een pasfoto, waarvan vier alleen voor de zogenaamde uitkaart. Eén club, ADO Den Haag, vraagt in **alle** gevallen een recente pasfoto. Het CIV is van mening dat het aanbeveling verdient dat de andere clubs het voorbeeld van ADO Den Haag gaan volgen zodat de clubs over recente foto's van hun supporters beschikken. Supporters kan worden medegedeeld dat die foto zal worden gebruikt bij controle op een mogelijk stadionverbod. Het CIV juicht dan de aanbeveling van het Auditteam toe: *“Supporters die een clubkaart aanvragen dienen een pasfoto te overhandigen aan de BVO en een overeenkomst te ondertekenen waarin staat dat de BVO gerechtigd is deze foto zonodig te gebruiken in het toelatingsbeleid in geval van een stadionverbod”*. Daarnaast zou bekeken moeten worden of de politie in geval van opsporing van daders van (ernstige) incidenten gebruik kan maken van de bij de BVO aanwezige gegevens. Waarom wel verruiming van de mogelijkheden in de Wet politieregister, maar geen verruiming van de mogelijkheden voor de overheid?

1.4 Oefenprogramma

Evenals voorgaande jaren was er weer een druk oefenprogramma voorafgaande aan dit seizoen. Er zijn door het CIV ruim 200 wedstrijden geregistreerd die in de periode van juli tot half augustus gespeeld werden. Ook dit jaar waren diverse buitenlandse clubs in Nederland op bezoek en werden er vele wedstrijden van BVO's op amateurvelden gespeeld. Vrijwel alle wedstrijden verliepen rustig, alhoewel een enkele burgemeester de lokale voetbalclub heeft verzocht de wedstrijd geen doorgang te laten vinden in verband met mogelijke problemen. Bij de wedstrijd van jong Ajax - jong Feyenoord heeft het Auditteam geconstateerd dat de regelgeving niet altijd op elkaar is afgestemd. Dit feit is nog duidelijker zichtbaar bij de oefenwedstrijden. De reglementen van de KNVB zijn niet van toepassing, terwijl de oefenwedstrijden wel onder de werking van het Beleidskader vallen (punt 1.3 Beleidskader). Daarnaast zijn de bestuurlijke- en juridische maatregelen veelal afgestemd op de situaties welke zich voordoen in het kader van wedstrijden gespeeld in de ere- en eerste divisie en derhalve niet van toepassing op oefenwedstrijden. Het CIV is van mening dat de inzet van de politie bij oefenwedstrijden zeer beperkt dient te zijn en punt van overleg moet zijn voor de convenant besprekingen tussen BVO en gemeente. De spelende BVO zal meer verantwoordelijkheid moeten nemen voor de wedstrijdorganisatie rondom deze wedstrijden.

1.5 Voetbal Volg Systeem

Het VVS is het afgelopen seizoen op een aantal punten aangepast om het OM meer mogelijkheden te bieden informatie over het gepleegde feit te vermelden. Deze informatie kan de KNVB gebruiken voor een genuanceerde toepassing van het stadionverbodenbeleid. Daarnaast zijn de strafrechtelijke stadionverboden en de (strafrechtelijke) meldingsplicht in het VVS opgenomen. Helaas is er (nog) geen zicht op aansluiting van de BVO's op het VVS waardoor de informatie-uitwisseling tussen de partners ten behoeve van een goede wedstrijdvoorbereiding verbeterd zou kunnen worden. Dit zou wel aanbeveling verdienen.

1.6 Website CIV

De website van het CIV is het afgelopen seizoen verder ontwikkeld. Zoals bekend is het telefonische Meldpunt Voetbalvandalisme per december 2003 opgehouden te bestaan. Binnen de eigen website van het CIV is voor de bezoekers van de website de mogelijkheid ontworpen om, al dan niet anoniem, informatie te geven aan het CIV over bepaalde gebeurtenissen.

Dit 'Meldpunt Voetbalvandalisme' geeft, ondanks het feit dat er geen speciale aandacht voor is gevraagd, meer respons dan het telefonische meldpunt. Het CIV is in november 2003 gestart met de meldingsmogelijkheid via de eigen website van het CIV. De maanden november en december gaven als resultaat een 12 tal meldingen, waarvan 2 meldingen zeer bruikbaar waren. De overige meldingen zijn voor zover zij voldoende aanknopingspunten bevatten, ter beschikking gesteld van politieregio's of andere instanties.

Deze eerste positieve ervaringen zijn aanleiding geweest om het meldpunt voor de melder te gaan beveiligen. Inmiddels is de site van het CIV gecertificeerd en is beveiligde communicatie mogelijk, zodat ook vertrouwelijke informatie naar het meldpunt kan worden gemaild. Aan het einde van het seizoen bleek dat er in totaal 34 meldingen zijn ontvangen waarvan 6 zeer bruikbare meldingen. Het CIV zal het nieuwe meldpunt via de ketenpartners meer bekendheid trachten te gaan geven.

1.7 Internationale samenwerking

1.7.1 Internationale informatie-uitwisseling

De internationale informatie-uitwisseling wordt steeds beter, waardoor de clubs, maar vooral de politie zich beter kan voorbereiden op de wedstrijd. Met name de informatie die na de gespeelde wedstrijden binnen Europa wordt uitgewisseld hebben daartoe bijgedragen. Met betrekking tot de informatie-uitwisseling heeft het CIV voor Nederland een coördinerende rol voor de Nederlandse clubs die internationale wedstrijden spelen.

Voor en tijdens EURO 2004 in Portugal is er een intensieve informatie-uitwisseling geweest met de Portugese politie. Hierdoor was het mogelijk dat men zich in Portugal goed kon voorbereiden op de duizenden te verwachten supporters van het Nederlands elftal.

1.7.2 Champions League meeting

Op 4 september 2003 heeft het CIV voor de derde maal een zogenaamde Champions League meeting (CL meeting) georganiseerd. Dit jaar waren er weer ruim 65 deelnemers uit ruim 20 landen. Er waren ook vertegenwoordigers uit niet deelnemende landen.

Het CIV had als gastspreker de secretaris-generaal van de UEFA, de heer G. Aigner uitgenodigd. Hij bleek onder de indruk te zijn van de internationale politiesamenwerking en van de inmiddels opgebouwde database van internationale wedstrijden. Zijn bijdrage aan de meeting heeft er toe bijgedragen dat het CIV bij de UEFA in Zwitserland een nadere toelichting heeft gegeven over die internationale samenwerking, waarbij tevens is gezien op welke terreinen de politie en de UEFA elkaar op uitvoerend niveau zouden kunnen ondersteunen. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in enkele afspraken over informatie-uitwisseling over bepaalde wedstrijden.

1.7.3 Internationale politieondersteuning

Bij de toetreding van tien nieuwe lidstaten bij de EU per mei 2004, is het officiële formele netwerk van de **N**ational **F**ootball **I**nformation **P**oints, NFIP's, gekomen op 25. Mede door de organisatie van de CL meeting heeft het CIV een bijdrage kunnen leveren aan de inrichtingen van enkele NFIP's, zodat zij eenvoudig konden aansluiten bij de reeds bestaande afspraken. De verwachting is dat deze samenwerking en begeleiding de komende jaren verder zal worden uitgebouwd.

Het afgelopen seizoen zijn politiemensen uit diverse regio's afgereisd naar het buitenland om de buitenlandse collega's te ondersteunen bij internationale clubwedstrijden. Het betrof niet alleen wedstrijden in de reguliere Europese competities, maar ook oefenwedstrijden.

Voorts is er veel inspanning verricht tijdens EURO 2004 in Portugal. Een team van 11 politiemensen heeft gedurende 3 weken de Portugese politie ondersteund.

1.8 Supportersverenigingen.

In het Beleidskader 2003 is aangegeven dat de supportersverenigingen ook een verantwoordelijkheid hebben in de bestrijding van het voetbalvandalisme. Zij kunnen die verantwoordelijkheid alleen maar waarmaken indien zij zoveel als mogelijk worden betrokken bij de aanpak van de problematiek. Twee van de belangrijkste discussiepunten het afgelopen seizoen zijn hun betrokkenheid bij het opstellen van de lokale convenanten en de wedstrijdvoorbereiding. Zij behoren direct of via de club bij deze activiteiten betrokken te worden.

In de praktijk is echter gebleken, dat slechts weinig supportersverenigingen betrokken zijn geweest bij het opstellen van het lokale convenant en dat niet elke supportersvereniging deelneemt aan het vooroverleg van wedstrijden. Het betrekken van de supportersvereniging bij die activiteiten vergroot niet alleen hun betrokkenheid, maar houdt tevens in dat zij medeverantwoordelijk zijn voor bepaalde maatregelen. Een nauwe samenwerking met de club zou een eerste vereiste moeten zijn om inhoudelijk ook goed te kunnen meepraten. Club en supportersverenigingen zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Zonder club geen supportersvereniging. Helaas heeft niet elke club een goede band met de supporters(vereniging).

Het CIV is van mening, dat het een goede zaak is de supportersverenigingen bij het opstellen van convenanten en de wedstrijdvoorbereiding te betrekken. Echter er dienen hierbij wel een aantal kanttekeningen te worden geplaatst en wel de volgende:

- ❑ Niet elke supportersvereniging heeft de behoefte om daadwerkelijk betrokken te zijn bij het opstellen van convenanten. Hun contacten met de club zijn zodanig dat zij een goede communicatie hebben en volledig vertrouwen op de club die hun wensen zullen inbrengen;
- ❑ Bij de wedstrijdvoorbereiding geldt hetzelfde. Niet elke supportersvereniging heeft daar behoefte aan en voelt zich door de club goed vertegenwoordigd;
- ❑ Bij een aantal clubs zijn vertegenwoordigers van de supportersvereniging aanwezig bij het vooroverleg van een wedstrijd. Bij enkele clubs is het echter soms onduidelijk met wie er zaken gedaan moet worden omdat er meerdere supportersverenigingen bij die club zijn ondergebracht. De vraag is dan wie vertegenwoordigt wie;
- ❑ Het CIV krijgt signalen dat meer dan eens de vertegenwoordiger van de supportersvereniging met acties dreigt als zijn wensen/eisen niet gehonoreerd worden. Voor de politie zijn dergelijke ervaringen vaak aanleiding van enige terughoudendheid om vertegenwoordigers van bepaalde supportersverenigingen bij het vooroverleg te hebben;
- ❑ De politie betreurt het dat supportersverenigingen niet altijd (publiekelijk) afstand nemen van het onacceptabele gedrag van hun achterban. Supportersverenigingen hebben immers een voorbeeldfunctie voor goed gedrag (Beleidskader).

2 Het voetbalseizoen 2003/2004

2.1 Algemeen

Dit voetbalseizoen kan niet bestempeld worden als een erg rustig seizoen, alhoewel andere organisaties dat mogelijk anders zullen ervaren. Het aantal incidenten is niet groter geweest dan het vorige seizoen, maar de impact was wel groter.

Daarnaast constateert het CIV dat het geweld bij incidenten heftiger was.

Er is een tendens zichtbaar dat incidenten bij voetbalwedstrijden zich niet beperken tot de wedstrijd zelf. Er zijn diverse incidenten geweest voorafgaande aan een wedstrijd. Ook komen samenwerkingsverbanden tussen clubs uit de ere- en eerste divisie voor. Sommige politieregio's verminderen de politie-inzet bij bepaalde wedstrijden. Kennelijk zien bepaalde groepen supporters hierin hun kans om de openbare orde te verstoren.

2.2 Incidenten

Op basis van de door het CIV gehanteerde definitie van een incident (zie het jaarverslag over seizoen 2002 – 2003) bleken er in dit seizoen **98** incidenten te zijn geregistreerd tegen **96** in het seizoen daarvoor. Het aantal incidenten verschilt niet veel ten opzichte van het vorige seizoen, maar wat wel opvalt is de aard van de incidenten. Het geweld dat bij incidenten wordt gebruikt, veelal tegen de politie, is zwaarder. De politie heeft helaas enkele keren, drie keer het vuurwapen moeten trekken, waarvan er in één geval zelfs een waarschuwingsschot is gelost (AZ – Ajax). Dit zijn voetbalwedstrijden onwaardige acties. De vraag kan gesteld worden of mensen die een dergelijke situatie veroorzaken, wel als supporters kunnen worden aangemerkt.

Er zijn een aantal spraakmakende incidenten geweest zoals onder andere:

- ❑ de wedstrijd om de Johan Cruijff-schaal, Utrecht – PSV in Amsterdam. Hier was ook sprake van de zogenaamde 'derde' partij, in dit geval Ajax supporters;
- ❑ de CL wedstrijd van Ajax tegen Club Brugge;
- ❑ FC Utrecht – Ajax (80 aanhoudingen);
- ❑ SC Heerenveen – Vitesse (trein teruggestuurd bij Zwolle);
- ❑ Sparta – Heracles (trein passagier zwaar gewond);
- ❑ NEC – Wisla Krakov (politiemensen in het nauw);
- ❑ Ajax – Heerenveen (beveiliging aangevallen);

Daarnaast was de wedstrijd Jong Ajax – Jong Feyenoord spraakmakend en moest de bekerfinale van de "beloften teams", ook van beide clubs, op een geheime locatie worden gespeeld.

In **Bijlage I** is een overzicht gegeven van alle incidenten.

2.3 Discriminatie/sprekkoren

De spreekkoren zijn blijkbaar bij het voetbal niet weg te denken. Elk seizoen zijn er spreekkoren die kwetsend, dan wel racistisch, discriminerend of beledigend zijn. Bij hoge uitzondering wordt er tegen deze spreekkoren opgetreden. Een enkele BVO heeft getracht spreekkoren middels muziek te overstemmen of heeft onder de supporters toeters uitgedeeld met de bedoeling hiermee spreekkoren te overstemmen. In het Beleidskader van 2003 zijn enkele richtlijnen geformuleerd voor het optreden tegen spreekkoren. De KNVB heeft ook een eigen richtlijn die echter niet aansluit op die in het Beleidskader. Feit is dat er praktisch niet wordt opgetreden.

Kern van de afspraken/richtlijn is, dat de BVO/KNVB optreedt tegen kwetsende spreekkoren en de lokale autoriteiten (de driehoek) in casu de burgemeester, optreden tegen discriminerende en racistische spreekkoren.

Het Auditteam heeft het optreden bij spreekkoren in haar onderzoek betrokken en ook het nalaten van optreden geconstateerd. In haar rapport doet zij een aantal concrete aanbevelingen om deze niet acceptabele gedragingen zowel preventief (i.s.m. de supportersverenigingen) als repressief aan te pakken.

Ook dit seizoen zijn weer diverse personen aangehouden wegens discriminatoire gedragingen dan wel uitingen. Het aantal aanhoudingen is echter lager dan het vorige seizoen (cijfers tussen haakjes).

Zo zijn er:

- ❑ 12 (25) personen aangehouden op grond van artikel 137c WvSr (belediging groep);
- ❑ geen (2) personen aangehouden op grond van artikel 137d WvSr (aanzetten tot haat);
- ❑ geen (1) personen aangehouden op grond van artikel 137f WvSr (deelnemen aan discriminatoire activiteiten) en
- ❑ 2 (10) personen aangehouden op grond van artikel 137g WvSr (discriminatie).

2.4 Kaartverkoop

In het verslag over het seizoen 2002 – 2003 heeft het CIV uitgebreid stilgestaan bij de kaartverkoop en de gebrekkige organisatie daarvan. Dit seizoen is daar nog niet veel aan veranderd. Althans het CIV heeft dezelfde problemen weer geconstateerd als vorig seizoen geschetst. Er blijkt een levendige handel te zijn in wat men noemt 'het alternatieve circuit'. Supporters zijn in staat om via allerlei kanalen kaarten voor wedstrijden te krijgen. Zo blijken handelaren, reisorganisaties, kaartverkooporganisaties e.d. blijken goede contacten te hebben met personen en/of organisaties, van supporters, sponsors tot zelfs spelers, die legaal kaartjes in hun bezit (kunnen) krijgen. Zij verkopen die kaarten door, zonder dat bekend is wie uiteindelijk die kaarten gaan gebruiken. Het CIV heeft nog steeds de indruk dat te weinig wordt gedaan om de geconstateerde ongewenste situatie ten aanzien van de kaartverkoop aan te pakken.

2.5 Combiregeling

De combiregeling wordt vaak gekoppeld aan risico C-wedstrijden. In de praktijk blijkt dat niet altijd het geval te zijn, zelfs niet noodzakelijk. Ook bij risico B-wedstrijden worden verplichte combi's opgelegd. De verplichte combi wordt meestal opgelegd om georganiseerd de bezoekende supporters naar de wedstrijd te laten komen om zodoende confrontaties te voorkomen. Deze vorm van reizen is al diverse jaren een doorn in het oog van de supporters.

Uit onderstaande gegevens van het CIV blijkt dat het aantal verplichte, dan wel opgelegde combi's dit seizoen licht is gestegen ten opzichte van het vorige seizoen.

	Seizoen 00-01	Seizoen 01-02	Seizoen 02-03	Seizoen 03-04
Aantal combi's	132	124	149	154

Naast het door de overheid min of meer opgelegde combi vervoer, zijn er ook enkele clubs die zelf kiezen voor een combi, al dan niet op verzoek van de thuisspelende club. Het CIV constateert dat er vaker wordt gesproken over een alternatieve combi, een zogenaamde auto combi, dan voorheen. In niet alle gevallen wordt een dergelijk verzoek echter nog gehonoreerd.

De echte probleemsupporters zullen vaak niet met combi vervoer naar een wedstrijd gaan. Zij gaan niet of proberen buiten de combi om te reizen, voor de politie vaak een probleem. In enkele gevallen beschikken zij zelfs over kaartjes voor andere vakken die zij via het alternatieve circuit hebben verkregen. Meer dan voorheen worden deze groepen de toegang geweigerd, maar in een enkel geval lukt het hen om toch in het stadion te komen. De redenatie, in de meeste gevallen van de politie is dan 'beter binnen dan buiten'.

Het aantal ontduikingen van het combivervoer neemt af. Het CIV heeft in haar vorige jaarverslag hier reeds de nodige aandacht aan besteed. In dit verslagseizoen is aan het CIV **14** maal gemeld dat er sprake was van het ontduiken van een combiregeling tegen **19** keer in het vorige seizoen.

Het aantal incidenten die in verband staan met het ontduiken van de combiregeling is ook gedaald, namelijk van **9** naar **4** in dit seizoen.

Het afgelopen seizoen zijn er een aantal incidenten geweest met het vrije vervoer van supporters per trein. Het lijkt er op dat groepen supporters vaker met de trein uit de normale dienstregeling naar een wedstrijd willen gaan. Zij maken deel uit van de normale reizigers en zijn niet altijd als supporters te onderscheiden van de normale reiziger. In hun gedrag in de trein onderscheiden de supporters zich echter regelmatig wel. Deze ontwikkeling is voor de Dienst Spoorwegpolitie mede aanleiding geweest te onderzoeken hoe men op het VVS aangesloten kan worden, zodat zij tevoren mogelijk reisbewegingen per trein kunnen inschatten en de noodzakelijke (preventieve) maatregelen kunnen

nemen. Een goede informatie-uitwisseling tussen de regiokorpsen en de Spoorwegpolitie is derhalve van groot belang (ook een aanbeveling van het Auditteam).

2.6 Stewardorganisatie

Het CIV heeft reeds eerder aangegeven dat de veiligheidsorganisaties van de clubs sinds 1997, het jaar van het eerste beleidskader, duidelijk verbeterd is. Er zijn meer stewards gekomen en clubs huren vaker medewerkers van een professionele beveiligingsorganisatie in. Deze mensen worden echter bij de meeste clubs vaak ingezet bij de VIP tribunes en zijn er voor de veiligheid van de (hoge) gasten van de club. De toegangscontrole, het fouilleren en het handhaven van de orde op de andere vakken in het stadion valt onder de verantwoordelijkheid van de stewards. Het CIV krijgt van de politie steeds vaker het signaal, dat er minder wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van de stewardorganisatie. De financiële situatie van de clubs is daar niet in de laatste plaats de oorzaak van. Stewards moeten in het bezit van een certificaat zijn. Slechts een enkele politie regio controleert structureel op de aanwezigheid van gekwalificeerde stewards. De meeste politie regio's laten dit achterwege. In de contacten met stewards verneemt de politie wel een behoefte aan bijscholing. Er blijkt in het algemeen geen of een gebrekkige voortgezette opleiding te zijn. Gelukkig zijn er BVO's die daar positief tegen af steken. De gebrekkige kwaliteit en soms kwantiteit van de stewards organisatie, noopt de politie er regelmatig toe om zelf enkele taken uit te voeren in plaats van de stewards, zoals bijvoorbeeld het aanspreken van supporters die ongewenst gedrag op de tribunes vertonen. Het kan niet de bedoeling zijn dat de politie in het stadion in de gaten springt die de veiligheidsorganisatie laat vallen. Van de clubs mag verlangd worden dat zij over voldoende gekwalificeerde stewards beschikken om de taken die binnen de verantwoordelijkheid van de club liggen goed te kunnen uitvoeren. Politie zal echter in de opleiding wel een bijdrage kunnen leveren aan die kwaliteit en tijdens de uitvoering meer toezicht en controle moeten uitoefenen op de aanwezige stewards. De kwaliteit van de steward organisatie bij diverse BVO's is voor een aantal politieregio's reden zich af te vragen of de politie wel uit het stadion kan. Die gebrekkige kwaliteit bevordert dat in ieder geval niet.

2.7 Toegangsbeleid

Het toegangsbeleid is een verantwoordelijkheid van de club. De club bepaalt wie men wel en niet in haar 'huis' wil hebben. Helaas moet het CIV nog steeds constateren dat bij diverse clubs een duidelijk stadionverboden beleid ontbreekt zeker als het gaat om de handhaving daarvan. Controle op de stadionverboden is niet eenvoudig, zeker als in aanmerking wordt genomen dat ruim 75 % van de aangehouden supporters binnen het voetbalvandalisme zogenaamde 'first offenders' is en niet zo goed bekend zijn bij de club. Een actieve benadering van deze supporters zou daar mogelijk een bijdrage aan kunnen leveren. Het is de vraag of clubs wel alle mogelijkheden benutten die hen ten dienst staan, zoals het gebruik van hun eigen administratie.

De controle op de stadionverboden en de handhaving ervan ligt primair bij de clubs. Zij behoren het door de KNVB landelijk opgelegde stadionverbod te controleren. De KNVB blijkt open te staan voor acties van de clubs om individuele supporters eerder terug te laten keren in het stadion. Clubs begeleiden deze mensen of laten hen bepaalde activiteiten verrichten in het kader van sociaal preventief beleid. Echter sommige clubs hanteren een eigen beleid daarin, zonder overleg met de KNVB. Buiten de KNVB om worden supporters soms binnengelaten terwijl zij nog in het bezit zijn van een stadionverbod. Hierdoor ontstaan soms conflicten met de politie.

Het CIV is van mening dat de BVO in samenwerking met het CIV een goede toegangscontrole kunnen bewerkstelligen. De persoonsgegevens van de supporter die wordt uitgesloten, zouden samen met de bij de BVO aanwezige foto (zie paragraaf 1.3) opgenomen moeten kunnen worden het VVS. Als de BVO's aangesloten zouden zijn op het VVS kan de veiligheidscoördinator van de BVO zelfstandig per wedstrijd een overzicht uitdraaien van personen die voor zijn club om extra toegangscontrole vragen. Ten einde conflicten met de politie te voorkomen kunnen ook de lokale afspraken die gemaakt en door de KNVB zijn goedgekeurd in die overzichten worden vermeld.

2.8 EURO 2004

Van 12 juni tot en met 4 juli 2004 vond in Portugal het Europees voetbalkampioenschap plaats. Nederland had zich ook voor dit toernooi gekwalificeerd. Het Nederlandse elftal heeft tijdens het toernooi 5 wedstrijden gespeeld. Het toernooi is door ruim 72.000 Nederlandse supporters bezocht. Het toernooi is rustig verlopen en er hebben zich geen (grote) incidenten voorgedaan. De Nederlandse supporters hebben zich uitstekend gedragen en waren een voorbeeld voor andere supporters. Met name de sfeer die in de speelsteden werd gecreëerd, een grote verdienste van de Supportersclub Oranje, was ongekend voor Portugal.

In totaal zijn er 11 Nederlandse supporters aangehouden, één voor het betrokken zijn bij een vechtpartij en tien voor de verkoop van kaarten op de zwarte markt, een speerpunt van de Portugese autoriteiten. Twee van de aangehouden Nederlandse supporters bleken in Nederland een stadionverbod te hebben. Het CIV heeft de UEFA geadviseerd te onderzoeken of nationale stadionverboden een internationale werking zouden kunnen hebben.

Per wedstrijd zijn tientallen risicosupporters gespot. Het waren kleine groepjes risicosupporters van diverse clubs. Opvallend was dat deze supporters het in Portugal goed met elkaar konden vinden, terwijl zij in Nederland elkaars rivalen zijn.

De interactie tussen de politie en de supporters is in opdracht van de Portugese politie onderwerp van onderzoek geweest. Dit onderzoek is uitgevoerd door de Universiteit van Liverpool en de Nederlandse Politie Academie. Otto Adang was de Nederlandse onderzoeker die het project min of meer leidde. De resultaten van het onderzoek zullen in het voorjaar van 2005 worden gepubliceerd. Enkele voorlopige aanbevelingen ten aanzien van internationale politiesamenwerking bij grote toernooien zijn:

- ☐ Maak gebruik van herkenbare politiemensen, desnoods in uniform;
- ☐ Propageer een directe interactie tussen spotters/politiemensen en supporters ten einde het gedrag van de supporters direct te kunnen beïnvloeden en
- ☐ Schaal aanwezige, zichtbare politie bijtijds af.

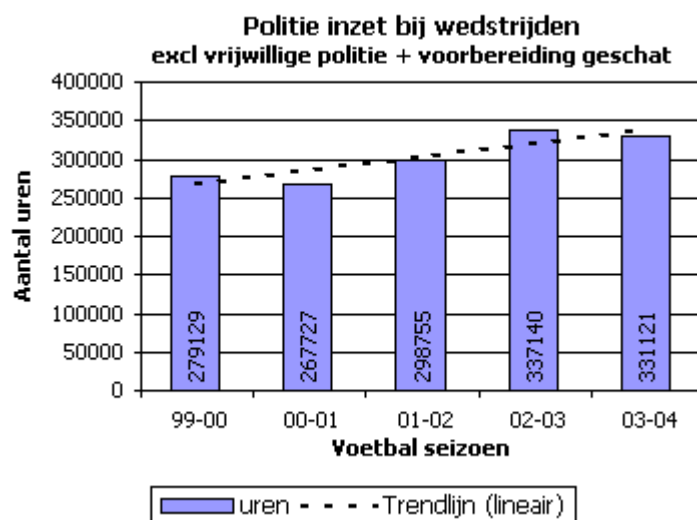
3 Politie-inzet

3.1 Algemeen

Uit de cijfers van het CIV blijkt dat de **totale** politie-inzet bij voetbalwedstrijden van het betaalde voetbal dit jaar enigszins is gedaald ten opzichte van het vorige jaar.

Het totaal aantal uren politie-inzet, exclusief de vrijwillige politie, ligt dit seizoen op **331.121**.

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de trend van de laatste jaren.

Op het eerste gezicht lijkt er een breuk met de trend van een jaarlijkse toename van ongeveer 10%. Per gemeente/regio zijn er echter grote verschillen te constateren bij de inzet van de afgelopen twee seizoenen. Onderstaande tabel geeft een totaal overzicht per soort wedstrijd. De cijfers worden verderop in het verslag nader besproken.

Competitie	Uren seizoen 00-01	Aantal wedstr 00-01	Gemid	Uren seizoen 01-02	Aantal wedstr 01-02	Gemid	Uren seizoen 02-03	Aantal wedstr 02-03	Gemid	Uren seizoen 03-04	Aantal wedstr 03-04	Gemid
Ere Divisie	153928	307	501	161257	311	519	164804	308	535	206775	309	665
Eerste Divisie	38563	308	125	34828	310	112	63338	307	206	35934	342	105
Europa cup	23437	28	837	42698	46	928	38002	40	950	24436	40	611
Beker	20404	78	262	25264	73	346	32251	77	419	21889	75	284
Nacompetitie	5563	24	232	10076	25	403	7379	24	307	6874	24	286
Interland	5148	7	735	4145	4	1036	9499	13	731	12760	11	1160
Oefen/Vriend	5340	31	172	4567	24	190	6055	30	202	6129	36	170
Voorbereiding	15344			15920			15812			16324		
Totaal	267727	783		298755	793		337140	799		331121	837	

De totale politie-inzet wordt altijd beïnvloed door het aantal wedstrijden dat wordt gespeeld. Het aantal wedstrijden in de ere – en eerste divisie is elk seizoen vrijwel gelijk. In dit seizoen zijn er in de eerste divisie 36 wedstrijden meer gespeeld door de komst van AGOVV in het betaalde voetbal.

De variabelen betreffen de Europese wedstrijden en de oefenwedstrijden. De belangrijkste competitie is de nationale competitie omdat die cijfers elk jaar met elkaar te vergelijken zijn.

Vorenstaand overzicht laat zien dat er in de eredivisie een forse toename van de politie-inzet is te constateren en een forse afname in de eerste divisie.

Als de variabelen, zowel wat aantallen wedstrijden als 'soorten' tegenstanders betreft weg worden gelaten en het overzicht wordt beperkt tot de reguliere competities, de ere – en eerste divisie, dan blijkt dat er sprake is van een toename van 14.567 uur, oftewel ruim 6%.

Onderstaand overzicht geeft een en ander weer.

	02-03	03-04	Verschil	Percentage
Eredivisie	164.804	206.775	41.971	25,5%
Eerste divisie	63.338	35.934	27.404-	-43,3%
	228.142	242.709	14.567	6,4%
Europacup	38.002	24.436	13.566-	-35,7%
Beker	32.251	21.889	10.362-	-32,1%
Nacompetitie	7.379	6.874	505-	-6,8%
Interland	9.499	12.760	3.261	34,3%
Oefen/vriendsch.	6.055	6.129	74	1,2%
	93.186	72.088	21.098-	-22,6%
Sub totaal	321.328	314.797	6.531-	-2,0%
Vorbereiding	15.812	16.324	512	3,2%
TOTAAL	337.140	331.121	6.019-	-1,8%

Diverse politieregio's hebben het afgelopen seizoen kritischer naar de benodigde politie-inzet gekeken. Men zette vaker alleen politie in voor de tijd dat men het nodig achtte, dit in tegenstelling tot hetgeen enkele jaren geleden in diverse regio's de gewoonte was. Hierdoor konden regio's hun inzet omlaag brengen. Ondanks deze meer planmatige inzet is er sprake van een stijging.

Uit het overzicht blijkt dat er een forse toename is te constateren van de politie-inzet bij wedstrijden in de eredivisie en een duidelijke afname in de eerste divisie.

Ten aanzien van het aantal uren voorbereiding moet worden opgemerkt dat het CIV tot nu toe steeds een inschatting van dit aantal uren per seizoen heeft gemaakt. De aangeleverde gegevens blijken onvolledig te zijn. De voetbalcoördinatoren die de voorbereiding wel hebben verantwoord, komen in totaal op 7650 uren voorbereiding.

In **Bijlage II** is een overzicht opgenomen van de politie-inzet per regio.

In het beleidskader is ook aangegeven dat "*Het streven erop gericht dient te zijn de inzet van politie bij voetbalwedstrijden ten behoeve van de openbare orde op termijn te laten dalen*". Uit de cijfers blijkt echter dat dit streven in afgelopen seizoen nog niet gehaald is. Het CIV is van mening dat er bij diverse wedstrijden winst te behalen is als kritisch naar de (oneigenlijke) taken van de politie wordt gekeken. Het komt, zoals hiervoor reeds aangegeven, nog steeds voor dat de politie te gemakkelijk de gaten vult die de club laat vallen. Deze werkzaamheden worden snel gewoonte en de club wordt niet gestimuleerd zelf de nodige maatregelen te nemen. Er zijn politieregio's die een zeer goede verstandhouding met de club hebben en zonder problemen sommige taken van de club tot de hunne willen rekenen. Het ontbreekt de club vaak aan kwantiteit, kwaliteit en financiën om de juiste maatregelen te nemen. Enkele politieregio's sluiten niet uit dat een 'harde' opstelling van de lokale autoriteiten naar die, meestal kleinere clubs toe tot gevolg kan hebben dat de club in de (financiële) problemen kan komen. Het ontbreekt die clubs eenvoudigweg de financiën om een en ander te

realiseren. Het probleem zal derhalve niet van de ene op de andere dag zijn opgelost. De politieregio's zullen zich hiervan wel bewust moeten zijn.

Naast de oneigenlijke taken wordt er vaak op zeker gespeeld. Lokale autoriteiten zijn niet snel bereid een risico te nemen door alleen op basis van informatie politie in te zetten. In diverse gevallen wordt meer politie ingezet om geen risico te willen nemen.

Hoewel niet nieuw, wil het CIV ook benadrukken dat niet alleen naar de totalen van de inzet uren moet worden bekeken. Veel meer dan tien jaar geleden komt de hoge politie-inzet niet alleen door het inzetten van ME. In de loop der jaren is er een grote differentiatie ontstaan van 'soorten' politie die bij voetbalwedstrijden worden ingezet. Er is ook een feitelijke afname te constateren van de inzet van ME.

De politie ontwikkelt steeds nieuwe werkwijzen om het voetbalvandalisme aan te pakken. Daarnaast worden er vanuit onderzoeken en vanuit de overheid (o.a. in het Beleidskader) de individuele aanpak gepropageerd, ook na incidenten. Deze aanpak vergt ook (veel) capaciteit, zeker als het ingewikkelde (recherche) onderzoeken worden waarbij bijvoorbeeld bewijs middels video-opnamen gevonden moet worden.

Het project 'Hooligans in beeld' dat in enkele regio's functioneert kost ook politiecapaciteit, die niet altijd worden weggeschreven op de post voetbal. Een andere aanpak kan betekenen dat er toch meer politie zal moeten worden ingezet. Op deze aspecten zal weinig te verdienen zijn.

Kortom, het zou beter zijn te kijken naar de **kwaliteit** van de politie-inzet en de resultaten ervan dan alleen naar de **kwantiteit**, de politie-inzet uren.

Tot slot een voorbeeld van voor Nederland een ongekennde politie-inzet in één weekend en wel dat van 8/9 november 2003.

In dat weekend stonden de wedstrijden FC Volendam – Feijenoord en ADO Den Haag – Ajax op het programma. Zaken die met betrekking tot die wedstrijden speelden waren:

- ❑ Er waren geruchten dat supporters van de laatste drie genoemde clubs uit waren op confrontaties. Die geruchten zijn door de politie onderzocht en een deel er van kon worden ontzenuwd;
- ❑ De supporters van Feijenoord wilden met een boot vanuit Rotterdam naar Volendam varen, met een mogelijke tussenstop in Amsterdam. Deze soort vervoer is door de politie voorkomen;
- ❑ De wedstrijd ADO Den Haag – Ajax was voor het laatst ruim 14 geleden voor het laatst gespeeld en er was nog "oud zeer".

De politie heeft veel inspanningen verricht om incidenten te voorkomen, zoals:

- het onder anderen in de weken voor de wedstrijd thuis bezoeken van potentiële onruststokers waarbij deze tevoren werden gewaarschuwd voor de consequenties van hun aanwezigheid;
- het houden van verkeerscontroles op de wegen naar de speelsteden;
- extra toezicht op de NS stations;
- extra politie in de binnenstad van Den Haag.

Volgens de gegevens van het CIV zijn voor die twee wedstrijden 1211 politiemensen ingezet geweest en hebben zij 10.524 uren gewerkt. Die inzet heeft tot gevolg gehad dat er slechts enkele kleine problemen zijn geweest in de nacht voorafgaande aan de wedstrijd in Volendam en na de wedstrijd in Den Haag waarbij een confrontatie tussen de supporters van ADO Den Haag en de politie ontstond. De bussen met supporters van Ajax zijn veilig Den Haag uitgeloodst en de supporters van Feijenoord hebben in Volendam geen problemen veroorzaakt.

De vraag zal altijd zijn wat de gevolgen zouden zijn geweest als er een aanzienlijk lagere politie-inzet was geweest. Dit blijft speculeren.

3.2 Constateringen stijging/daling politie-inzet per club

3.2.1 Algemeen

In het vorige jaarverslag is uiteen gezet wat de redenen (kunnen) zijn van een daling dan wel stijging van de politie-inzet. Dit geldt nog steeds.

In het seizoen 2003 – 2004 is gebleken dat de politie kritischer is geworden met de inzet. Mensen worden vaker ingezet voor de tijd dat hun aanwezigheid noodzakelijk is. De ideale situatie zou zijn als de inzet wordt gebaseerd op informatie.

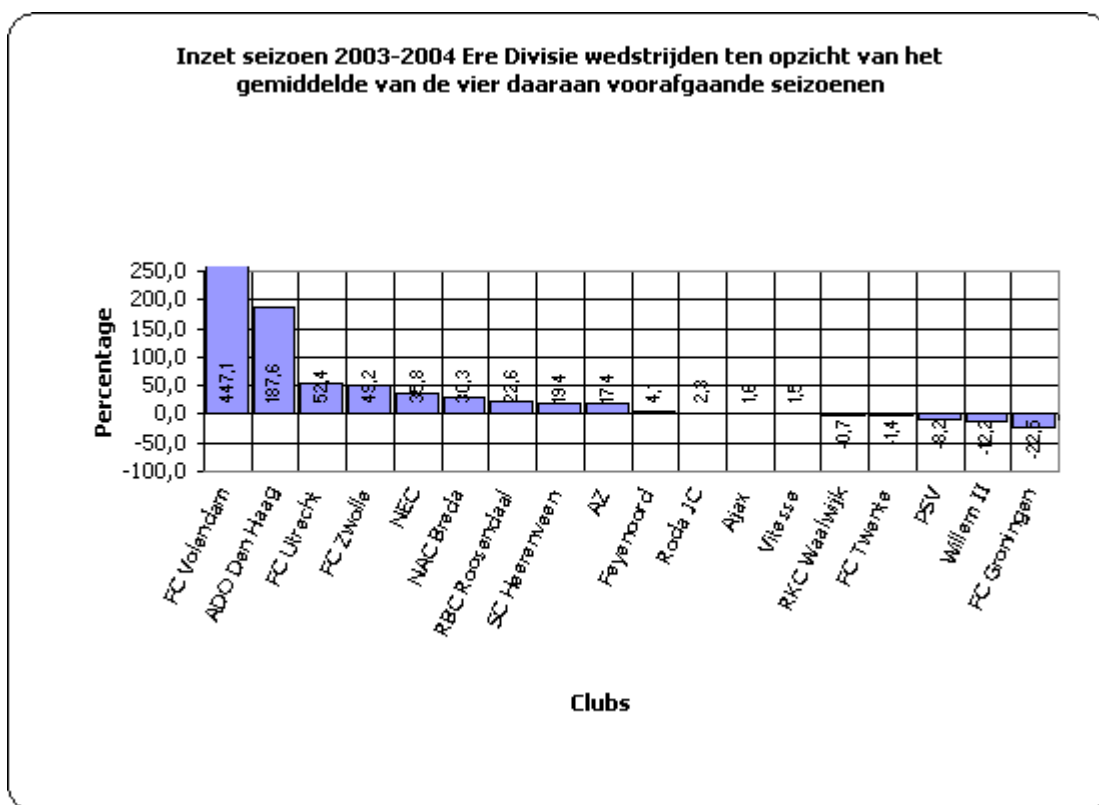
3.2.2 Eredivisie

Zoals hiervoor aangegeven blijkt dat de politie-inzet in de eredivisie fors is toegenomen. Voor een groot deel is dat het gevolg van het terugkomst van ADO Den Haag in deze divisie. De politie Den Haag heeft bij veel wedstrijden fors ingezet. Ook bezoekende gemeenten wilden geen risico nemen en planden een hoge politie-inzet, ondanks het feit dat er geen 'historie' was.

Onderstaande grafiek geeft echter ook aan dat niet elke politieregio door de komst van ADO Den Haag fors heeft geïnvesteerd. Er zijn er zelfs die de inzet naar beneden hebben kunnen bijstellen. Geconstateerd, moet worden, dat de inzet bij wedstrijden in de eredivisie de afgelopen vier seizoenen, vanaf seizoen 2000-2001, steeds is gestegen. In dit seizoen, 2003-2004, meer dan 30% hoger ten opzichte van het seizoen 2000-2001.

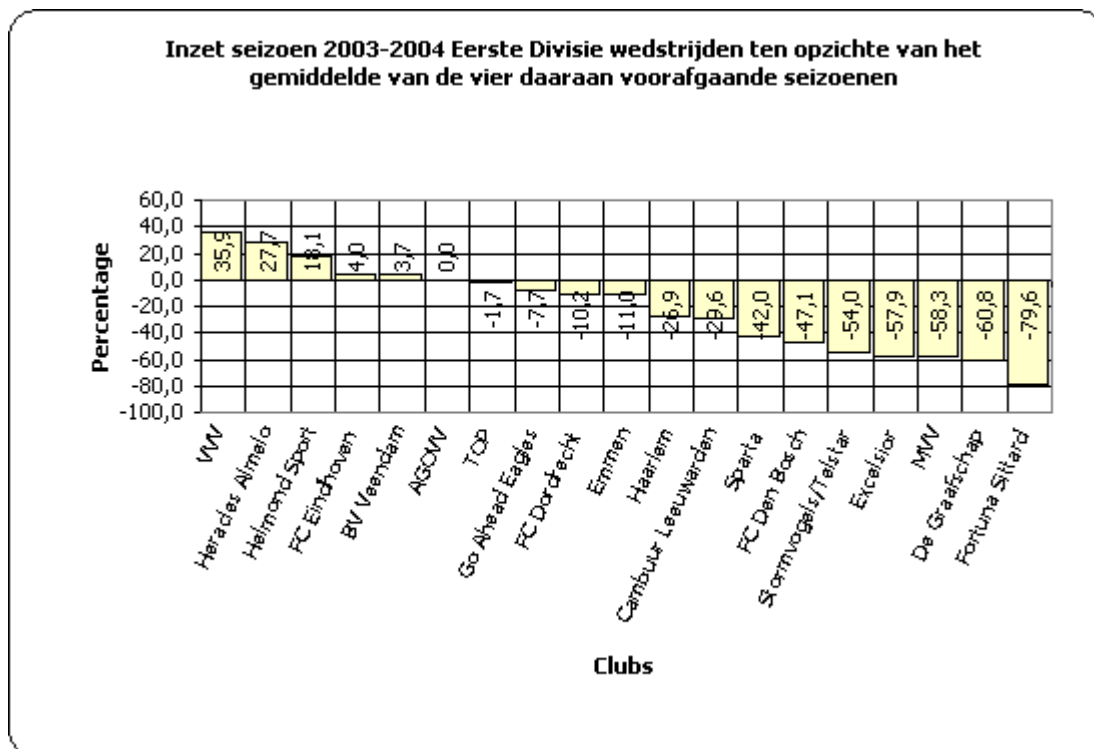
De stijging bij FC Volendam en ADO Den Haag wordt veroorzaakt door hun promotie naar de eredivisie. De daling bij Willem II en FC Groningen hebben, voorzover het CIV kan nagaan, betrekking op een andere werkmethode, respectievelijk een lokaal supportersproject. De stijging bij NEC kan (in)direct het gevolg zijn van een ingrijpend incident bij de wedstrijd tegen Wisla Krakow. Dit incident had tot gevolg, dat er bij de daarop volgende wedstrijden geen risico's genomen werden, met als gevolg een hogere politie-inzet.

Een soortgelijke situatie is min of meer te constateren bij wedstrijden van FC Utrecht. Ook hier is een incident de oorzaak van een al dan niet tijdelijke verhoging van de politie-inzet.

3.2.3 Eerste Divisie

De politie-inzet in de eerste divisie is fors gedaald, ondanks dat in deze divisie 36 meer wedstrijden zijn gespeeld door de komst van AGOVV. Het beeld in onderstaande grafiek is het omgekeerde beeld van dat voor de eredivisie. Belangrijkste oorzaak van de afname is de promotie van ADO Den Haag. De daling van de inzet bij zowel Excelsior en De Graafschap kan worden verklaard door de degradatie van beide clubs. De daling bij Fortuna Sittard wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat men daar standaard minder politie inzet. Bij voetbalwedstrijden wordt extra politie in dienst geroepen die op bepaalde projecten worden ingezet. Indien nodig worden zij naar behoefte ingezet bij de wedstrijd. Op deze wijze wordt gezorgd voor een goed back-up zonder dat het te veel ten koste gaat van andere werkzaamheden en taken van de politie.

3.3 Inzet soorten politie

3.3.1 Algemeen

Onderstaand overzicht geeft een beeld van het aantal uren per "soort" politie. Deze gegevens zijn gebaseerd op de door de voetbalcoördinatoren verstrekte gegevens.

seizoen	1999-2000	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	Verh.
Soort inzet	uren	uren	uren	uren	uren	%
Aanhoudingseenheden	19839	19060	20851	21939	21050	0,1
Alg.politiedienst ADOPTIE	3356	1201	1875	3514	2213	- 0,4
Algemene Politie Dienst	75369	56287	53542	62227	59567	0,2
Arrestantenafhandeling	3950	5060	5580	5619	4546	-0,2
Bereden Brigade	10779	11139	12281	11816	11110	0,0
Bijzondere Wetten	276	149	166	158	145	0,0
Diversen	3940	5995	6195	6985	6990	0,1
Hondenbrigade	8503	9412	10189	9229	8943	0,1
ME in ME tenue	90233	84946	99794	104056	93614	- 1,5
ME in ME- Tenue ADOPTIE	3928	1697	697	1210	1493	0,1
OG Groepen	3973	5101	6911	7164	5777	- 0,3
Parketpolitie	1232	1792	2504	2784	2154	- 0,2
Politiesurveillanten	3251	4633	6395	5206	3927	-0,3
Recherche	2853	1827	2429	2663	2840	0,1
Rechercheuren achteraf	0	0	0	4858	6491	0,6
Reisuren	0	0	0	11668	9153	- 0,6
Supp. begeleiding ADOPTIE	7669	13428	15047	14642	15546	0,5
Supporters begeleiding	10832	12229	16271	18745	19484	0,6
Verbindingen	2280	2669	2980	3536	3233	0,0
Verkeerspolitie	9977	12756	15467	13998	14514	0,4
Verkeerspolitie ADOPTIE	282	249	476	306	329	0,0
Video Observatie	1681	2792	3188	3719	3705	0,1
Vorbereidingsuren	0	0	0	4618	6239	0,6
voorbereidingsurenadoptie	0	0	0	768	1426	0,2
Vreemdelingendienst	17	38	32	0	12	0,0
Vrijwillige politie	18378	16513	12540	11932	10471	- 0,3

De laatste kolom 'Verhouding' geeft procentueel de toe- of afname weer per 'soort' politie. Het seizoen 2003 – 2004 is vergeleken met het seizoen 2002 – 2003.

De verhoudingen in dit seizoen verschillen niet veel van die van het vorige seizoen, met uitzondering de inzet van de ME en de inzet ten behoeve van de adoptie. De daling van de inzet van de ME wordt onder andere veroorzaakt door het feit dat enkele regio's de inzet efficiënter plannen en niet meer uitgaan van een standaard inzet van 8 uur.

3.3.2 Adoptie/supporterbegeleiding adoptie

Uit vorenstaand overzicht blijkt ook, dat de inspanningen ten behoeve van de adoptie is vergroot. Vooral bij wedstrijden in de eredivisie reizen meerdere politiemensen mee ter ondersteuning van de politie in de ontvangen de gemeente. Dat er grote verschillen zijn per politieregio is ook duidelijk te zien. De meeste regio's hebben dezelfde inzet gedaan als het vorige seizoen. Opvallende constatering is echter:

- ❑ Een zeer forse toename van de adoptie door de regio Haaglanden bij de uitwedstrijden van ADO Den Haag. Uit het feit dat er maar weinig supporters van ADO den Haag bij uitwedstrijden zijn aangehouden, zou geconcludeerd kunnen worden dat die forse ondersteuning het gewenste resultaat heeft;
- ❑ Een meer dan normale toename bij de begeleiding van supporters van De Graafschap en Heracles Almelo. De aanleiding voor beide regio's waren incidenten bij uitwedstrijden in het begin van het seizoen;
- ❑ Twee regio's investeren volgens de bij het CIV bekende gegevens, niet of nauwelijks in het begeleiden van supporters.

In **Bijlage III** is een overzicht gegeven van de ontvangen en gegeven adoptie.

Het is aannemelijk dat de forse ondersteuning die de politieregio Haaglanden bij uitwedstrijden van ADO Den Haag heeft gegeven tot gevolg heeft gehad dat bepaalde situaties niet escaleerden tot (grote)incidenten en mogelijk vele aanhoudingen. Het beperkt zich nu tot enkele aanhoudingen bij meerdere wedstrijden.

Zoals gesteld blijken twee politieregio's "hun" supporters niet meer begeleiden. Een viertal andere regio's hebben de begeleiding heeft opgepakt. Uitgaande van een minimale begeleiding door twee politiemensen, zou een begeleiding van supporters gedurende één seizoen minimaal een inzet van rondom de 200 uur betekenen. Uit het overzicht blijkt dat dit aantal uren bij een 11-tal regiokorpsen lager ligt. Het betreft veelal supporters van BVO's in de eerste divisie. Het CIV is een voorstander van een informatiegestuurd politie-inzet. Op basis van dit principe zou het niet altijd noodzakelijk zijn dat politie meereist met de supporters. Het is echter wel van belang dat de lokale politie contacten onderhoudt met de supporters, ook bij de uitwedstrijden ("Kennen en gekend worden"). Tegen deze achtergrond zou er vaker meegereisd moeten worden. Informatie zou er toe kunnen leiden dat er meer politie meereist. In dit kader is het opmerkelijk dat de reductie bij de supporters van Haarlem nu geleid heeft tot een drietal incidenten bij uitwedstrijden (massale vechtpartij voor de wedstrijd – mishandeling hoofd steward – binnen dringen stadion en vechten met stewards).

De betekenis van de cijfers is als volgt:

BVO wedstrijd uren	Het aantal politie-uren die ingezet zijn bij de betreffende <u>club</u> .
Politie-inzet uren	Het totaal aantal uren dat de <u>lokale politie</u> waar de club (BVO) is gevestigd heeft ingezet (inzet-thuis) aangevuld met de uren ADOPTIE die de betreffende politie heeft ingezet bij uitwedstrijden van die club (BVO).
Inzet thuis	Het totaal aantal uren dat de lokale politie waar de club (BVO) is gevestigd heeft ingezet (inzet-thuis).
Inzet adoptie	De uren ADOPTIE die de betreffende politie heeft ingezet bij <u>uitwedstrijden</u> van die club (BVO).

In de adoptiecijfers, pas bijgehouden in het seizoen 2000-2001, zitten ook de adoptie-uren naar buitenlandse wedstrijden.

Gesteld kan worden, dat de investering van de politie ten aanzien van de adoptie, een van de afspraken in het Beleidskader van 1997, duidelijk aan het stijgen is.

4 Gedrag supporters

4.1 Algemeen

In hoofdstuk 2 is reeds een algemeen beeld gegeven van het voetbalseizoen.

Er kan gesproken worden van een enigszins rommelig seizoen. Er waren niet meer incidenten, maar de incidenten die er waren bezorgden de politie wel de nodige inspanningen.

Het aantal aanhoudingen is geen indicatie voor de stelling dat het voetbalvandalisme is toegenomen, dan wel is afgenomen. Om dat te kunnen bepalen spelen diverse factoren een rol, waaronder de incidenten, maar ook de zwaarte van de incidenten.

Het CIV spreekt wel haar zorgen uit over het geweld dat bij incidenten wordt gebruikt.

4.2 Aanhoudingen

4.2.1 Algemeen

Het aantal aanhoudingen is dit seizoen hoger dan het voorgaande seizoen. Was het aantal aanhoudingen in het seizoen 2001 - 2002 nog **1887**, in het seizoen 2002 – 2003 bedroeg het **1647**, in dit seizoen bedraagt is aantal aanhoudingen **1837**. Een toename derhalve met 190. Het huidige aantal ligt op het niveau van het seizoen 2001 - 2002.

4.2.2 Soorten delicten

In het vorige jaarverslag is melding gemaakt van een toename van het geweld rond voetbalwedstrijden. Deze constatering was gebaseerd op het artikel waarop supporters waren aangehouden. Er is toen een “delicten top tien” per leeftijdsgroep gemaakt. Een dergelijk overzicht is dit jaar weer gemaakt.

	Leeftijd 12-15		
		Aantal	%
SR 141 1	Openl. Geweldpleging	21	48
APV	Alg. Politie Verordening	4	9
SR 350 1	Vernieling	4	9
VWB 13 1	Voorhanden vuurwerk	3	7
WWM	Wet wapens en munitie	3	7
SR 184	Niet voldoen bevel	2	5
SR 424 1	Baldadigheid	2	5
SR 138 1	Huisvredebreuk	1	2
SR 157	Brandstichting	1	2
SR 267 2	Belediging ambtenaar	1	2

	Leeftijd 16-18		
		Aantal	%
SR 141 1	Openl. Geweldpleging	127	55
APV	Alg. Politie Verordening	36	16
SR 424 1	Baldadigheid	10	4
SR 267 2	Belediging ambtenaar	8	3
SR 184	Niet voldoen bevel	6	3
SR 350 1	Vernieling	6	3
SR 285 1	Bedr.met 7 delicten	5	2
VWB 13 1	Voorhanden vuurwerk	5	2
SR 429 1	Brandgevaar	4	2
WWM	Wet wapens en munitie	3	1

	Leeftijd 19-21		
		Aantal	%
SR 141 1	Openl. Geweldpleging	195	53
APV	Alg. Politie Verordening	56	15
SR 267 2	Belediging ambtenaar	14	4
SR 184	Niet voldoen bevel	11	3
SR 424 1	Baldadigheid	10	3
WWM	Wet wapens en munitie	8	2
VWB 13 1	Voorhanden vuurwerk	6	2
SR 300 1	Eenv. Mishandeling	5	1
SR 310	Diefstal	5	1
SR 435 f	Wet ID	5	1

	Leeftijd 22-24		
		Aantal	%
SR 141 1	Openl. Geweldpleging	191	54
APV	Alg. Politie Verordening	41	12
SR 424 1	Baldadigheid	19	5
SR 267 2	Belediging ambtenaar	17	5
SR 184	Niet voldoen bevel	10	3
SR 350 1	Vernieling	7	2
SR 137 c	Belediging groep	6	2
SR 435 f	Wet ID	6	2
OPW 2	Opiumwet harddrugs	5	1
SR 285 1	Bedr.met 7 delicten	5	1

	Leeftijd 25-30		
		Aantal	%
SR 141 1	Openl. Geweldpleging	214	49
APV	Alg. Politie Verordening	62	14
SR 267 2	Belediging ambtenaar	20	5
SR 184	Niet voldoen bevel	19	4
SR 424 1	Baldadigheid	19	4
WWM	Wet wapens en munitie	19	4
SR 350 1	Vernieling	8	2
SR 300 1	Eenv. Mishandeling	7	2
SR 131	Opruiing	6	1
SR 435 f	Wet ID	6	1

	Leeftijd 31 en ouder		
		Aantal	%
SR 141 1	Openl. Geweldpleging	162	40
APV	Alg. Politie Verordening	51	13
SR 184	Niet voldoen bevel	31	8
SR 267 2	Belediging ambtenaar	23	6
WWM	Wet wapens en munitie	22	5
SR 453 1	Openb. Dronkenschap	21	5
SR 435 f	Wet ID	15	4
SR 300 1	Eenv. Mishandeling	12	3
SR 424 1	Baldadigheid	11	3
SR 267 1	Belediging gezag	7	2

Uit de overzichten blijkt dat dit jaar voor het eerst bij elke leeftijdsgroep de aanhouding wegens openlijke geweldplegingartikel, 141 Wetboek van Strafrecht, en de aanhouding op basis van de Algemene Politie Verordening op plaats 1 respectievelijk plaats 2 staan. In elke leeftijdsgroep, behalve die in de leeftijdsgroep van 31 jaar en ouder, is meer dan 50 % van de aangehouden personen aangehouden op grond van openlijke geweldpleging.

Het is het CIV niet bekend hoeveel van deze aangehouden supporters uiteindelijk ook veroordeeld zijn voor dit strafbare feit. Het overzicht 'Beslissingen politie' in **Bijlage VIII** geeft aan dat er dit seizoen veel zaken zijn geseponneerd, waaronder 37% van de aanhoudingen op grond van artikel 141 SR. Het feit echter dat veel supporters zijn aangehouden op basis van dit strafbare feit geeft een duidelijke indicatie dat er een toename is van geweld. Dit doet niets af aan het feit dat niet iedereen er voor veroordeeld wordt omdat de individuele bewijsvoering blijkbaar niet altijd rond te maken is. Het CIV vraagt zich echter wel af of alle juridische mogelijkheden die er bestaan ten volle worden benut om met vrucht een proces-verbaal op te maken.

4.2.3 First offenders

Al vele seizoenen achter elkaar constateert het CIV dat ruim 75% van de aanhoudingen bij voetbalwedstrijden zogenaamde "first soccer offenders" zijn. Dit beeld wordt ook dit seizoen weer bevestigd. Van de 1837 aanhoudingen die er werden verricht waren er 1364 zogenaamde "first soccer offenders", ruim 74,2%.

In onderstaand overzicht is het aantal first-offenders per club aangegeven. Uit dit overzicht blijkt dat er per club verschillen zijn in de verhouding first-offenders en recidivisten.

ADO Den Haag	67,9%	Ere
AZ	65,9%	Ere
Ajax	72,1%	Ere
FC Groningen	74,1%	Ere
FC Twente	84,4%	Ere
FC Utrecht	78,5%	Ere
FC Volendam	0,0%	Ere
FC Zwolle	45,5%	Ere
Feyenoord	72,1%	Ere
NAC Breda	65,9%	Ere
NEC	56,3%	Ere
PSV	54,2%	Ere
RBC Roosendaal	75,0%	Ere
RKC Waalwijk	100,0%	Ere
Roda JC	69,2%	Ere
SC Heerenveen	189,5%	Ere
Vitesse	68,1%	Ere
Willem II	81,8%	Ere

AGOVV	91,7%	1e
BV Veendam	100,0%	1e
Cambuur Leeuwarden	35,7%	1e
De Graafschap	61,5%	1e
Emmen	0,0%	1e
Excelsior	100,0%	1e
FC Den Bosch	60,0%	1e
FC Dordrecht	44,4%	1e
FC Eindhoven	100,0%	1e
Fortuna Sittard	75,0%	1e
Go Ahead Eagles	33,3%	1e
Haarlem	50,0%	1e
Helmond Sport	74,1%	1e
Heracles Almelo	95,1%	1e
MVV	44,4%	1e
Sparta	71,4%	1e
Telstar	0,0%	1e
Top	66,7%	1e
VVV	100,0%	1e

4.2.4 Aanhoudingen per club

In de tabel van **Bijlage IV** (aantallen aanhoudingen per BVO) is een overzicht gegeven van het aantal aanhoudingen van de supporters van de clubs over de afgelopen vier seizoenen. In **Bijlage V** (aantallen aanhoudingen per supporter) is het aantal aanhoudingen per club per wedstrijd. Bij deze overzichten kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- ❑ De meeste supporters worden nog steeds bij thuiswedstrijden van hun club aangehouden;
- ❑ Bij een aantal clubs valt een (forse) stijging van het aantal aangehouden supporters te constateren (zoals bijvoorbeeld bij FC Utrecht, NEC, Heerenveen en Ajax. Hoewel dat niet helemaal uit de cijfers blijkt, komt bij de meeste clubs die stijging door aanhoudingen bij één wedstrijd. Veelal zijn supporters in dat geval massaal aangehouden bij een incident. Die stijging geeft derhalve niet aan dat een stijging van het aantal aanhoudingen dus inhoudt dat de supporters van die clubs notoire voetbalvandalen zijn;
- ❑ Vermeldenswaardig is de afname van het aantal aangehouden supporters van FC Groningen, mogelijk veroorzaakt omdat in dit seizoen geen “kampioenswedstrijd” tegen PSV werd gespeeld.

4.2.5 Aanhoudingen per gemeente

Uit **Bijlage VI** (aantallen aanhoudingen per gemeente) blijkt, dat:

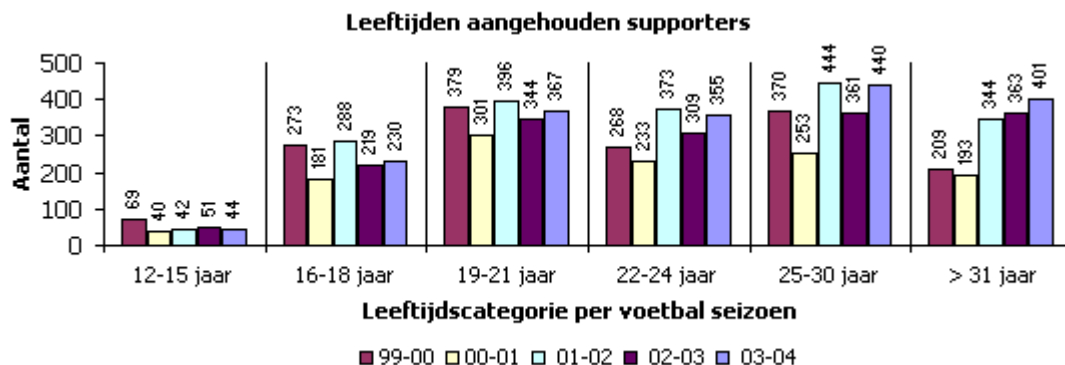
- ❑ de meeste aanhoudingen hebben plaatsgevonden in de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Utrecht;
- ❑ het aantal aanhoudingen in onder anderen Amsterdam, Breda, Nijmegen en Utrecht is (fors) gestegen ten opzichte van voorgaande seizoenen;
- ❑ het aantal aanhoudingen in onder anderen Deventer, Groningen en Oss is gedaald ten opzichte van de voorgaande seizoenen.

Politieagenten die betrokken zijn bij de voorbereiding van voetbalwedstrijden, geven aan dat de politie-inzet van invloed is op het aantal aanhoudingen. Men stelt dat het regelmatig voorkomt dat er

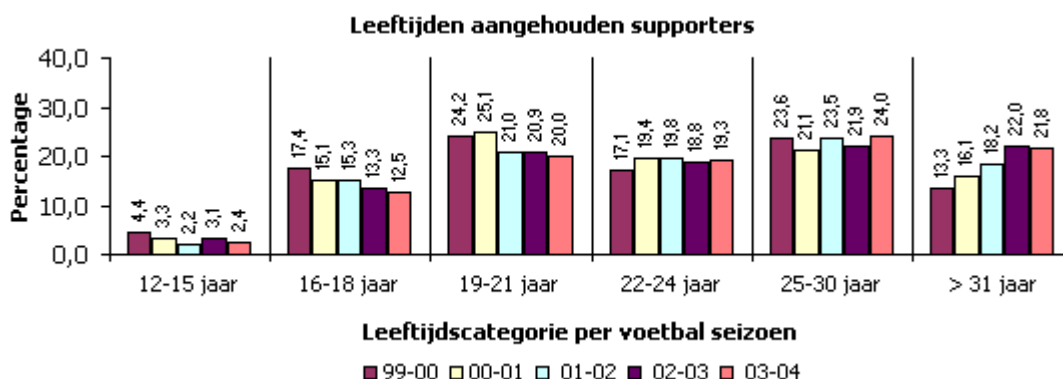
misdragingen/incidenten plaatsvinden waarbij men niet in staat is de daders aan te houden omdat de menskracht ontbreekt. Dit gebeurt veelal bij wedstrijden in de eerste divisie.

4.2.6 Aanhoudingen per leeftijdsgroep

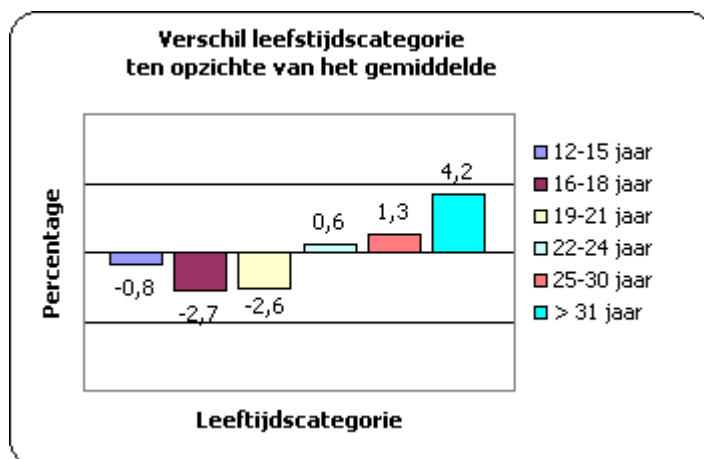
Het totaal aantal aanhoudingen is hoger dan in het vorige seizoen. Door deze stijging stijgen de absolute aantallen in de diverse leeftijdscategorieën automatisch mee. Er is een relatief grote stijging waarneembaar qua aantal, maar ook verhoudingsgewijs, in de leeftijdscategorie van 25-30 jaar (van 361 naar 440 resp. van 21,% naar 24 %).

Het beeld vertoont in zijn algemeenheid ongeveer het zelfde als het vorige seizoen. Er is een afname zichtbaar in de eerste drie (jongere) categorieën en een stijging bij de ouderen.

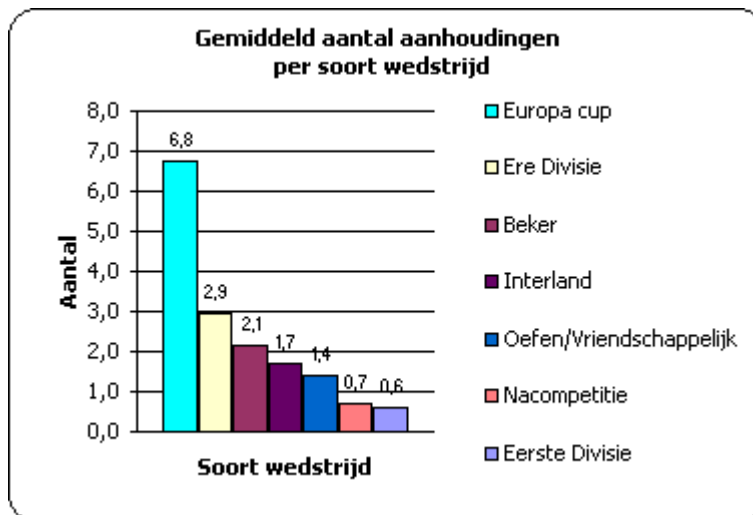

In nevenstaand overzicht zijn de aanhoudingen die dit seizoen zijn verricht, afgezet tegen het gemiddelde van de afgelopen 4 seizoenen. Geconstateerd kan worden er een stijgende trend is van aangehouden supporters vanaf de leeftijd van 22 jaar met een opvallende stijging van de oudste categorie.

4.2.7 Aanhoudingen per wedstrijdsoort

De kans om te worden aangehouden tijdens een wedstrijd van een Europese competitie, de Champions League, dan wel UEFA Cup, blijkt nog steeds het grootst te zijn. Per Europese wedstrijd werden 6,8 verdachten aangehouden. Op de tweede plaats komen op afstand, de wedstrijden in de Ere divisie 2,9 aanhoudingen en de wedstrijden om de Amstelcup op de derde plaats met 2,1. Bij een wedstrijd in de Eerste Divisie worden gemiddeld 0,6 verdachten aangehouden.

Als belangrijkste oorzaak van de vergrootte kans om bij een internationale wedstrijden te worden aangehouden is naar de mening van het CIV het reisgedrag. In Nederlandse competitie zijn de supporters in het algemeen kort op reis, zeker als er sprake is van een combiregeling. Bij internationale wedstrijden zijn de supporters eerder in de speelstad, soms reeds de dag voor de wedstrijd. Men heeft derhalve meer tijd om incidenten te veroorzaken, dan wel om betrokken te raken bij incidenten. Het is in het algemeen niet mogelijk internationale afspraken te maken ten aanzien van georganiseerd vervoer bij internationale wedstrijden.

Het Auditteam heeft naar aanleiding van haar onderzoek naar de incidenten bij de wedstrijd Ajax – Club Brugge aandacht gevraagd voor dit punt.

5 Sancties aangehouden supporters

5.1 Algemeen

De strafrechtelijke afhandeling is in de keten van de aanpak van voetbalvandalisme de laatste schakel van die keten. De afgelopen jaren is door vooral de clubs en de KNVB aangedrongen op een prominentere plaats van het strafrecht bij de bestrijding van het voetbalvandalisme. In het nieuwe beleidskader wordt het accent gelegd bij een dadergerichte aanpak van de voetbalvandalen. De ketenpartners dienen zich niet alleen te richten op ongeregelde heden rondom de wedstrijd, maar ook op onderzoeken na incidenten. Daarnaast zullen er ook onderzoeken gedaan moeten worden in hoeverre de notoire vanden zich ook op andere plaatsen en op andere momenten aan overtredingen en misdrijven schuldig maken. Politie en het OM zullen zich daarop moeten concentreren.

5.2 Politie

Uit onderstaand overzicht en het overzicht in **Bijlage VIII** van de beslissingen die na de aanhouding door de politie zijn genomen, kan worden geconstateerd dat de politie meer dan voorgaande jaren zaken heeft geseponeerd. Handelde de politie het vorige seizoen relatief gezien veel zaken nog zelfstandig af middels een transactie, thans is dit beeld anders.

De belangrijkste twee oorzaken van het aantal septs bij de politie zijn volgens het CIV de volgende. Ten eerste de grootschalige aanhoudingen waarbij het achteraf moeilijk is per aangehouden supporter vast te stellen welke individuele strafbare gedraging betrokkene heeft gepleegd.

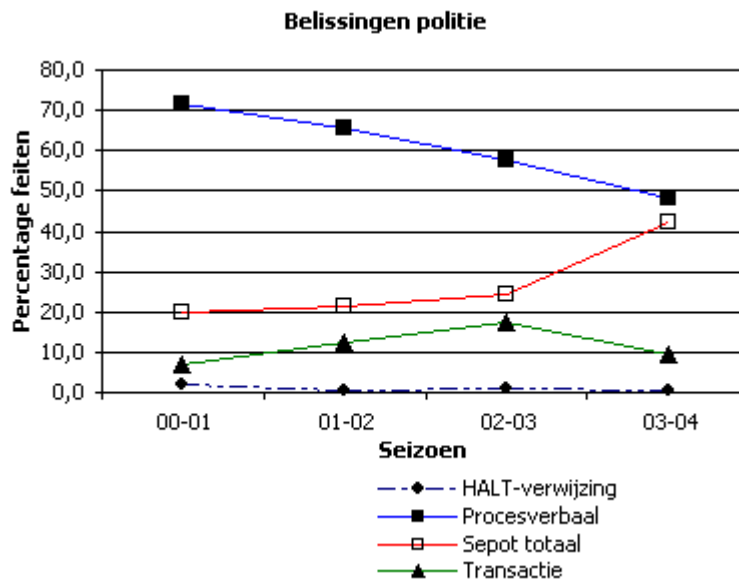
Ten tweede het niet aanwezig hebben van een opvolgingsorganisatie. Met andere woorden, er is onvoldoende capaciteit beschikbaar om een onderzoek in te stellen naar de gedragingen van de supporters na aanhouding.

Met name het vernieuwde artikel 141 van het Wetboek van Strafrecht zou meer mogelijkheden moeten bieden om proces-verbaal op te maken. Van de 912 aanhoudingen op grond van artikel 141 Sr. dit seizoen, blijken er per peildatum oktober 2004, 339 zaken door de politie te zijn geseponeerd, ruim 37%. Van het aantal zaken dat naar het OM gaat heeft het OM er inmiddels 176, 63%, voor de rechter gebracht. Dat betekent, dat de zaken die naar het OM gaan "harde" zaken zijn. Hoewel er nog diverse zaken bij de politie in behandeling zijn, mag verwacht worden dat het aantal septs iets zal toenemen.

De B&A Groep Beleidsonderzoek & -advies heeft in samenwerking met de Erasmus Universiteit een onderzoek ingesteld naar brede ervaringen in de praktijk met het vernieuwde artikel 141 Sr. Een van de conclusies uit het rapport is dat de rechtspraak goed uit de voeten blijkt te kunnen met het gewijzigde artikel. Het verdient aanbeveling dat de politie bij haar repressieve aanpak meer de mogelijkheden van dit artikel uitnutt.

SEIZOEN 03-04	AANTAL
HALT-verwijzing	4
Procesverbaal	750
Sepot totaal	656
Transactie	145
TOTAAL	1555

In onderstaande grafiek is de trend weergegeven van de beslissingen van de politie van afgelopen vier seizoenen. De peildatum is twee maanden na afloop van elk seizoen. Verhoudingsgewijs wordt de afgelopen vier jaren minder vaak een proces verbaal opgemaakt en vaker geseponeerd. Onderzocht zou moeten worden wat de oorzaak van deze trend zou kunnen zijn. De consequentie is, dat aangehouden supporters minder snel kans lopen gestraft te worden voor hun ongewenste gedragingen.

5.3 Openbaar Ministerie

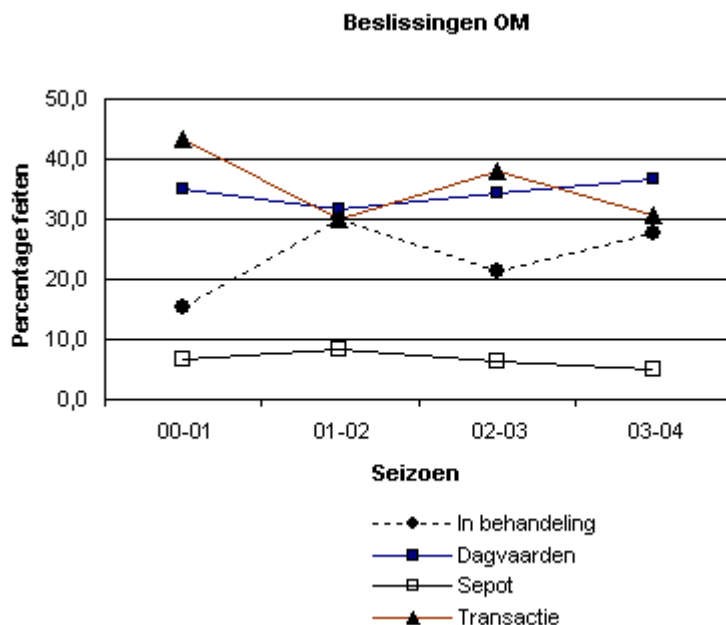
Het beleid van het OM is er op gericht daders van overtredingen/misdrijven bij voetbalwedstrijden harder aan te pakken. Uit de cijfers kan voorzichtig de conclusie worden getrokken dat dit in de praktijk ook geëffectueerd wordt. Er zijn kort na het einde van het seizoen verhoudingsgewijs meer dagvaardingen uitgereikt dan voorgaande seizoenen. Het volgende seizoen, als de meeste zaken zijn afgehandeld kan een concreter oordeel worden gegeven.

Meer dan eens heeft het OM in haar eis een strafrechtelijk stadionverbod met meldingsplicht geëist. Helaas heeft de rechter dat in slechts enkele gevallen gehonoreerd. Het feit dat betrokkene reeds van de KNVB een civielrechtelijk stadionverbod en een in sommige gevallen ook boete van € 450,- heeft gekregen, is in diverse zaken de reden om de eis van het OM niet in te willigen.

In **Bijlage IX** is een overzicht van de beslissingen van het OM over de laatste jaren.

SEIZOEN 03-04	AANTAL
In behandeling	200
Dagvaarden	265
Leerproject	1
Leerproject met uren	3
Onvoorwaardelijk beleidssepot	6
Onvoorwaardelijk sepot	1
Onvoorwaardelijk technisch sepot	23
Overdracht	0
Schadevergoeding	1
Taakstraf met uren	14
Taakstraf met uren + schadever	6
Transactie	221
Voegen	4
Voorgeleiding RC	0
Voorwaardelijk sepot	5
TOTAAL	750

In onderstaande grafiek is de trend weergegeven van de belangrijkste beslissingen van het OM gedurende de afgelopen vier seizoenen. Ook deze peildatum is twee maanden na afloop van het seizoen. Opvallend is de stijgende trend van het dagvaarden. Het OM dagvaart verhoudingsgewijs vaker, terwijl het opleggen van een geldboete minder vaak voorkomt. De stijging van het dagvaarden wijst in een strengere aanpak van het OM, maar ook op een goede 'kwaliteit' van de door de politie aangeleverde processen-verbaal.

5.4 Uitspraken rechter

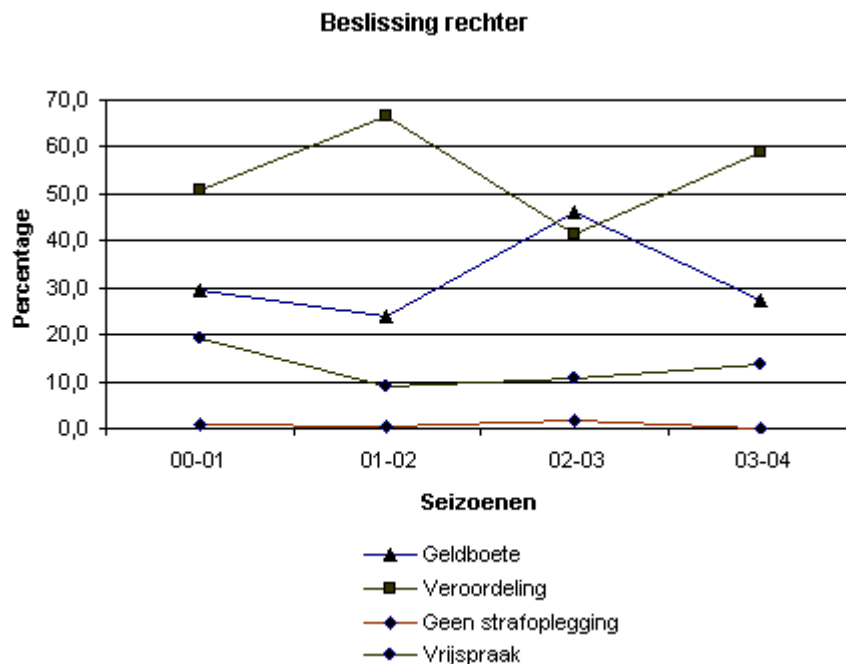
Bij de rechterlijke beslissingen blijkt het afgelopen seizoen een verschuiving te zijn opgetreden van het opleggen van geldboetes naar het opleggen van werk-/taakstraffen (zie **Bijlage X**).

De snelheid van de afhandeling van zaken door de rechter is vrijwel gelijk aan het vorige seizoen.

De rechter heeft in dit seizoen 19 strafrechtelijke stadionverboden opgelegd. Bij drie supporters werd daaraan een strafrechtelijke meldingsplicht gekoppeld.

SEIZOEN 03-04	AANTAL
Aanhouden strafzaak	8
Geldboete	46
Leerstraf	2
Strafoplegging	15
Taakstraf	6
Voorw. straf zonder b.v.	1
Vrijspraak	23
Werkstraf	75

In onderstaande grafiek is de trend weergegeven van de belangrijkste beslissingen van de rechter over de vier seizoenen. Het betreft een overzicht op basis van dezelfde peildatum als bij de politie en het OM. Te zien is dat er een grillig beeld is m.b.t. het opleggen van een geldboetes en de overige veroordelingen. Bij een stijging van het aantal geldboetes daalt het aantal overige veroordelingen. Onder (overige) veroordelingen wordt verstaan: jeugddetentie; leerstraf; plaatsing in een inrichting; strafoplegging; taakstraf; voorw. straf met JR; voorw. straf zonder bijzondere voorwaarden en een werkstraf.

5.5 Conclusies strafrechtelijke afhandeling

Het OM brengt meer zaken bij de rechter die vaker dan voorheen op de persoon afgestemde straffen oplegt waarbij het accent op de werk-/taakstraffen ligt. De supporter voelt aan den lijve de gevolgen van het ongewenste gedrag en kan dit minder makkelijk met geld afkopen. Het is het CIV echter onbekend hoe die straffen in de praktijk worden uitgevoerd en of iedereen zich daar aan houdt. Het lijkt er op dat het optreden van de politie het individualiseren van strafbare gedragingen bemoeilijkt, gezien het aantal septs en de geconstateerde trend. Aanhoudingen van grote groepen heeft alleen effect voor de korte termijn, voor dat moment, maar het levert geen bijdrage aan het vervolgtraject.

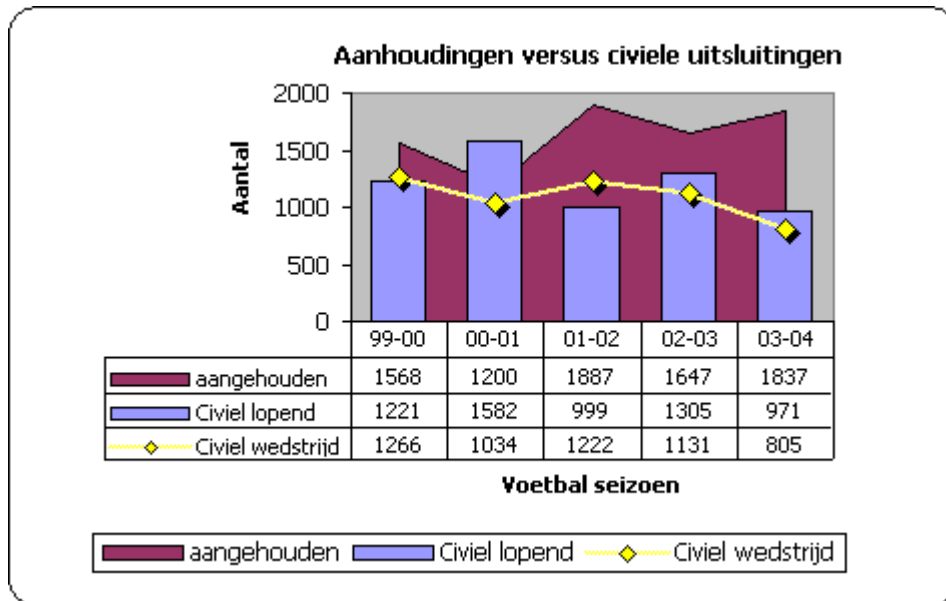
5.6 Civiele uitsluitingen versus aanhoudingen

Dit seizoen hebben 805 van de 1837 aangehouden personen een civiel stadionverbod van de KNVB gekregen. Het aantal stadionverboden ligt aanzienlijk lager dan het aantal aanhoudingen. Op de peildatum, september 2004, blijken 971 stadionverboden "actief" te zijn (zie onderstaande grafiek). Dit zijn stadionverboden die niet alleen dit seizoen, maar ook vorige seizoenen zijn opgelegd. Vorig seizoen lag dit aantal op het moment dat de meting werd verricht op 1305. Het blijkt derhalve dat er een forse daling is van de actieve stadionverboden. Normaal gesproken zou dit een positieve constatering moeten zijn, dit is het echter niet.

De KNVB heeft dit seizoen minder stadionverboden opgelegd. De oorzaken zijn meerdere. Het OM heeft minder namen van aangehouden supporters aan de KNVB kunnen doorgeven omdat zij niet vielen binnen de criteria van de Aanwijzingsbeschikking en omdat er sprake was van politie sepot. Anderzijds legde de KNVB geen stadionverbod op, omdat de aangehouden persoon niet viel binnen de standaardvoorwaarden van de KNVB. Kernwoord hierbij is 'voetbalgerelateerd'. Dit probleem blijkt echter niet nieuw te zijn. Reeds in oktober 2001 is gewezen op de problematiek van het 'voetbalgerelateerde' dat in de standaardvoorwaarden is opgenomen. De KNVB zou dat probleem kunnen oplossen door machtiging van de clubs te vragen om andere criteria te kunnen hanteren. Dit is toen afgewezen als mogelijk niet haalbaar. Thans is dit echter weer actueel, zeker gezien de succesvolle acties van diverse supporters die tegen hun stadionverbod in beroep zijn gegaan.

In **Bijlage VII** is een overzicht gegeven van het aantal stadionverboden van de supporters per club die zijn opgelegd. In de eerste kolom van deze bijlage staan de aan de KNVB gemelde zaken.

In de tweede kolom wordt weergegeven de daadwerkelijk door de KNVB opgelegde stadionverboden. Het verschil wordt veroorzaakt doordat stadionverboden zijn ingetrokken en/of nog niet zijn geëffectueerd.

In dit seizoen zijn door de KNVB, al dan niet na een uitspraak van de onafhankelijke beroepscommissie (de commissie stadionverboden van de KNVB), 111 stadionverboden ingetrokken en 77 voorwaardelijk gemaakt. Het betreft stadionverboden die een relatie hebben met de in dit seizoen gespeelde wedstrijden. Het merendeel van de ingetrokken stadionverboden betreft supporters die strafrechtelijk zijn vrijgesproken of die niet strafrechtelijk worden vervolgd (technisch sepot). Het voorwaardelijk maken van een stadionverbod geschiedt (in beginsel) nadat de desbetreffende supporter een passend alternatief traject heeft doorlopen.

De KNVB heeft in een augustus 2004 verschenen notitie over de stadionverboden de werkzaamheden en de procedures rondom de civielrechtelijke stadionverboden inzichtelijk trachten te maken.

Daarnaast wordt teruggekeken naar de seizoenen 2002-2003 en 2003-2004 met als peildatum 1 mei 2004 en wordt vooruit gekeken naar de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden dan wel zullen plaatsvinden.

5.7 Stadionverboden/meldingsplicht/omgevingsverbod

Vrijwel iedereen is van mening dat supporters of mensen die zich supporter noemen en zich bij voetbalwedstrijden misdragen, geen toegang meer moet hebben tot het stadion. Het middel stadionverbod, civielrechtelijk of strafrechtelijk, is daarvoor geschikt. De voor- en nadelen van beide soorten stadionverboden mogen genoegzaam bekend worden geacht.

Het handhaven van de stadionverboden valt en staat bij een goede en adequate toegangscontrole (zie paragraaf 2.7). Nog beter is echter te voorkomen dat betrokkene bij of in de omgeving van het stadion komt. Dit kan worden voorkomen door uitgesloten een meldingsplicht op te leggen waaraan bij het niet nakomen van zijn plicht een sanctie is verbonden. Tot nu toe kan een dergelijke plicht alleen door een rechter worden opgelegd. Tot op heden bestaat er geen mogelijkheid die melding vooral bij degenen die geweldsdelicten hebben gepleegd, af te dwingen.

Zoals vermeld in paragraaf 5.4 heeft de rechter drie supporters een meldings

plicht

 opgelegd.

Daarnaast hebben 101 supporters dit seizoen een vrijwillige meldings

overeenkomst

 met de KNVB ondertekend.

Een middel dat naar de mening van het CV nog te weinig wordt gebruikt, is het bestuurlijke omgevingsverbod, opgelegd door de burgemeester. Een enkele gemeente, zoals Groningen, Deventer

en Nijmegen maken daar met succes gebruik van. Een dergelijk verbod hangt altijd samen met een civiel stadionverbod van de KNVB.

Bij de roep om het opleggen van een stadionverbod met meldingsplicht moet echter wel een kanttekening worden gemaakt. Het is bekend, dat er individuen en groepen zijn die nooit worden aangehouden, maar wel onrust veroorzaken. Deze mensen blijven komen en kunnen niet middels een stadionverbod worden geweerd, tenzij de club vindt dat zij hun(provocerende) gedrag e.d. niet accepteren en hen de toegang ontzeggen.

Tot slot heeft het CIV nagegaan hoe lang het duurt voordat een aangehouden supporter een civiel stadionverbod krijgt uitgereikt. Tot voor enkele jaren werden namen zeer snel van de politie via het OM naar de KNVB doorgegeven. Later bleek onder andere dat de personen die waren doorgegeven aan de KNVB uiteindelijk op basis van het bij het OM ingestuurde dossier niet vervolgd zouden worden. Aan deze personen zou derhalve ook geen stadionverbod kunnen worden opgelegd. Sinds die tijd geeft het OM pas de namen door naar de KNVB als men het volledige dossier van de politie heeft ontvangen. Het gevolg is, dat het enerzijds langer duurt voordat de aangehouden supporter uiteindelijk een stadionverbod krijgt. Anderzijds wordt voorkomen dat een stadionverbod later weer moet worden ingetrokken, met alle gevolgen van dien.

In het afgelopen seizoen duurde het landelijk gemiddeld 96.40 dagen voordat een supporter na zijn aanhouding een civielrechtelijk stadionverbod kreeg. De specificatie van die doorlooptijd is als volgt:

	Van politie naar OM	Van OM naar KNVB	Van KNVB naar deurwaarder	Uitgereikt door deurwaarder	TOTAAL
Gem. doorlooptijd	34.99	45.33	13.07	12.53	96.40

Uit de tabel blijkt dat het vanaf de datum van het gepleegde feit gemiddeld 34,99 dagen duurt voordat het dossier (proces-verbaal, danwel de gegevens van een politietransactie) bij het OM is. Vervolgens duurt het 45,33 dagen voordat het OM de gegevens aan de KNVB doorgeeft op basis waarvan de KNVB een stadionverbod kan laten uitreiken, enz., enz.

Nadrukkelijk moet worden gesteld dat het overzicht een landelijk gemiddelde betreft. Per politieregio en parket van het OM kunnen die cijfers verschillen. Het CIV zal de individuele politieregio's en parketten van het OM informeren over hun doorlooptijd.

Conclusies en aanbevelingen

In dit verslag komen een aantal zaken naar voren die naar de mening van het CIV de nodige aandacht vragen van een of meerdere ketenpartners. In dit hoofdstuk een samenvatting van enkele conclusies en aanbevelingen van het CIV.

1. De behoefte aan **informatie-uitwisseling** blijkt groot te zijn. In het nieuwe beleidskader wordt dit gepropageerd en maakt deel uit van de aanbevelingen van het Auditteam. Er is echter hoofdzakelijk sprake van eenrichtingsverkeer, van de overheid/politie naar de clubs/KNVB. Er zou naar gestreefd moeten worden dat de overheid/politie (meer) gebruik zou kunnen maken van de bij deze partners aanwezige (persoons)informatie.
 - ❑ Het verdient aanbeveling dat naast het onderzoek voor verruiming van de Wet Politieregisters, ook onderzoek wordt gedaan in welke mate de politie over de gegevens van de clubs/KNVB kan beschikken in het kader van de bestrijding van het voetbalvandalisme en de individuele aanpak van zich misdragende supporters.
 - ❑ Het verdient tevens aanbeveling dat BVO's worden aangesloten op het VVS, teneinde de gewenste informatie op een eenvoudige manier uit te wisselen met de betrokken partners.
2. Er is de laatste jaren vaker geattendeerd op een noodzakelijk **bijscholing van stewards**. Een kwalitatief goede stewardorganisatie kan de noodzakelijk/gewenste aanwezigheid van de politie in stadions reduceren. De financiële situatie van clubs mag niet tot gevolg hebben, dat de politie de gaten die vallen opvult, dan wel oneigenlijke taken uitvoert.
 - ❑ Het verdient aanbeveling de bijscholing van de steward voortvarend ter hand te nemen, waarbij de financiële problemen van een BVO niet het argument mag zijn daar van af te zien.
3. De **politie-inzet** blijkt niet structureel te dalen. In de twee nationale competities blijkt die inzet zelfs te stijgen. Het is duidelijk, gezien de vele contacten die er zijn, dat de politie-inzet niet zelden wordt gebaseerd op het niet willen nemen van een risico. De politie zou nog kritischer kunnen kijken naar de grote inzet op de dagen van de wedstrijd.
 - ❑ Het verdient aanbeveling dat de politie-inzet op wedstrijddagen hoofdzakelijk wordt bepaald door de voorhanden zijnde informatie. Hierin kan de RID een belangrijke rol spelen.
 - ❑ Tevens verdient het aanbeveling dat er meer politie wordt ingezet om aandacht te kunnen besteden aan de dadergerichte aanpak.

6 Lijst van gebruikte afkortingen

AE	=	Aanhoudings Eenheid
APD	=	Algemene Politie Dienst
APV	=	Algemene Politie Verordening
BVO	=	Betaald Voetbal Organisatie
BZK	=	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CIV	=	Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme
COT	=	Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
EU	=	Europese Unie
IVA	=	Instituut voor sociaal-wetenschappelijk beleidsonderzoek en advies
KNVB	=	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond
ME	=	Mobiele Eenheid
NS	=	Nederlandse Spoorwegen
OM	=	Openbaar Ministerie
OG	=	Ondersteunings groep
OvJ	=	Officier van Justitie
PCC	=	Persoonsgebonden Club Card
RID	=	Regionale Inlichtingen Dienst
SOVS	=	Samenwerkende organisaties voetbalsupporters
UEFA	=	Europese Voetbalbond (Union Des Associations Européennes de Football)
VNG	=	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VVS	=	Voetbal Volg Systeem
VWS	=	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wet ID	=	Wet op de identificatieplicht
WvSr.	=	Wetboek van Strafrecht
W.W.M.	=	Wet Wapens en Munitie

7 Bijlage I: Overzicht incidenten

Overzicht-incidenten

Datum	Wedstrijd	Soort	Aanhouding	Omschrijving
<i>juli 2003</i>				
22-7-2003	Top Oss FC Utrecht	Oefenwedstrijd/ Vriendschappelijk	9	FC Utrecht met geweld stadion zonder kaartje binnen. Medewerkster Top Oss gewond.
<i>augustus 2003</i>				
8-8-2003	Cambuur SC Heerenveen	Oefenwedstrijd/ Vriendschappelijk	5	Confrontatie bij het station. ME in dienst geroepen. Spelersbus begeleid.
10-8-2003	FC Utrecht PSV	Bekerwedstrijd	54	In binnenstad slaags geraakt met Ajax supp. Gegooid met stenen en glaswerk. Beëindigd door ME.
15-8-2003	Roda JC PSV	Eredivisie		Daags na de wed. bleek dat een verkeersregelaar door PSV-ers was mishandeld.
17-8-2003	Feyenoord NEC	Eredivisie	3	Tweemaal treffen waarbij NEC-ers klappen kreeg 1x met mogelijk een boksbeugel.
22-8-2003	De Graafschap Fortuna Sittard	1e divisie	1	Vijf Fortuna supporters gemolesteerd door aanhang de Graafschap. Onderzoek loopt.
23-8-2003	ADO Den Haag FC Utrecht	Eredivisie	40	Na afloop bus bekogeld waarna inzittenden zijn aangehouden i.v.m. vernielen stoelen.
31-8-2003	FC Groningen ADO Den Haag	Eredivisie	1	Supportersscheiding middels ME linie in stadion bij 2e helft.
<i>september 2003</i>				
5-9-2003	Telstar Heracles Almelo	1e divisie	2	Passerende bromfietser geslagen.
14-9-2003	De Graafschap Go Ahead Eagles	1e divisie		Vooraf een korte hevige confrontatie in het centrum met 2 gewonden.
20-9-2003	Willem II FC Zwolle	Eredivisie	3	Supp in verzekering gesteld die politieagent poogde te wurgten.
21-9-2003	NAC Ajax	Eredivisie		Hekken omver geduwd bij trainingsveld en steward geslagen door Ajax supporters.
26-9-2003	MVV Helmond Sport	1e divisie		Begeleiding voor supporters ontbreekt, zij worden opgewacht en mishandeld.
27-9-2003	PSV AZ	Eredivisie	1	Bij café werden tafels en stoelen over en weer gegooid. Een man bewusteloos.
<i>oktober 2003</i>				
1-10-2003	Ajax Club Brugge	Champions League	57	Ajax supp vallen Brugge supp aan. Aantal personen gearresteerd voor diverse zaken.
3-10-2003	Fortuna Sittard Sparta	1e divisie	1	Mishandelde 2 stewards n.a.v. een 3 jaar geleden opgelegd stadion verbod.
5-10-2003	FC Groningen Ajax	Eredivisie	4	Deel Ajax aanhang uitgebroken, hek vernield, 3 agenten licht gewond. Bus uitgebrand.
15-10-2003	NAC Newcastle	UEFA cup	101	Bij aankomst Engelse supp. confrontatie in de binnenstad. ME opgeschaald.

Overzicht-incidenten

Datum Wedstrijd Soort Aanhouding Omschrijving

oktober 2003

15-10-2003	NEC Wisla Krakow	UEFA cup	63	Heftig geweld na 3e rode kaart. 11 politiemensen ernstig bedreigd.
18-10-2003	RBC Willem II	Eredivisie	12	Bestorming van NAC supporters met een korte hevig knokpartij.
19-10-2003	FC Utrecht AZ	Eredivisie	4	100 man na wedstrijd op zoek naar AZ supporters. Charge ME nodig i.v.m. stenen gooien.
21-10-2003	Sparta Helmond Sport	1e divisie		Na wedstrijd vechtpartijen tussen supporters thuisclub en bezoekers die met eigen vervoer zijn.
24-10-2003	Veendam Heracles Almelo	1e divisie		Veendam supporters het veld op en dagen bezoekers uit.
25-10-2003	FC Groningen Vitesse	Eredivisie		Na verplaatsen wedstrijd i.v.m. Amstelcup confrontatie Vitesse en NEC bij hun uit wedstrijden.
29-10-2003	Cambuur FC Twente	Bekerwedstrijd	4	Voor wedstrijd confrontaties en diverse charges. Noodbevel en opgeschaald.
31-10-2003	Heracles Almelo De Graafschap	1e divisie		30 supporters buiten combi om die confrontatie zoeken zijn overgebracht naar bureau Almelo.
31-10-2003	Roda JC ADO Den Haag	Eredivisie	5	Hinderlijk gedrag van ADO supp. door vernielingen en vechten met stewards.

november 2003

1-11-2003	Ajax AZ	Eredivisie	3	Korte confrontatie nabij het "Home", beëindigd door charge ME.
1-11-2003	Eindhoven Cambuur	1e divisie	2	Supporters van PSV gaan de confrontatie aan met Cambuur. Opgeschaald met ME.
2-11-2003	FC Groningen Feyenoord	Eredivisie	2	Hinderlijk gedrag van 100 met trein reizende supporters die teruggebracht zijn.
2-11-2003	Willem II RKC Waalwijk	Eredivisie	2	Confrontatie na afloop over en weer vielen klappen. Ook FC Den Bosch supporters (verbod Oss).
8-11-2003	Roda JC FC Twente	Eredivisie		Korte confrontatie voorafgaande aan de wedstrijd in het centrum van de stad.
9-11-2003	ADO Den Haag Ajax	Eredivisie	33	Na afloop breken Den Haag supporters door de omheining en worden door ME tegengehouden.
9-11-2003	FC Volendam Feyenoord	Eredivisie	2	De nacht ervoor problemen omdat Ajax supporters naar Volendam zijn gegaan.
21-11-2003	Sparta Heracles Almelo	1e divisie	75	Melding vechtpartij, groep ingesloten. Terugreis treinpassagier ernstig gewond.
21-11-2003	Go Ahead Eagles AGOVV	1e divisie	6	Na de wedstrijd een behoorlijke vechtpartij. Stenen gooien en ME opgetreden.
28-11-2003	Excelsior Sparta	1e divisie	5	Vooraf vallen Sparta supporters bij cafés supporters van Excelsior aan en plegen vernielingen.

Overzicht-incidenten

Datum	Wedstrijd	Soort	Aanhouding	Omschrijving
<i>december 2003</i>				
6-12-2003	Willem II FC Utrecht	Eredivisie	6	Buiten combi om reizende supporters nemen deel aan vechtpartij nabij bezoekersvak.
7-12-2003	Feyenoord ADO Den Haag	Eredivisie	6	Ophoudprocedure verliep moeizaam, middels hard ME optreden afgedwongen.
12-12-2003	Cambuur Haarlem	1e divisie	2	Massale vechtpartij bij aanvang wedstrijd. Tijdens wedstrijd stewards geassisteerd door politie.
16-12-2003	Feyenoord Vitesse	Bekerwedstrijd		Heethoofdige supporters zoeken confrontatie met politie. 15 minuten onrustig.
17-12-2003	Ajax NAC	Bekerwedstrijd	10	200 Ajax supporters bij uitvak trokken stenen uit de grond. ME gechargeerd.
20-12-2003	NAC RBC	Eredivisie	1	Vuurwerkbom, gevolg 4 jarige kleuter gehoor beschadiging. Dader aangehouden, via Meld Misdaad Anoniem.
21-12-2003	FC Twente Ajax	Eredivisie	6	Buiten combi om reizende supporters plegen vernielingen en diefstallen in Hengelo. Stewards gewond.
<i>januari 2004</i>				
8-1-2004	NEC PSV	Oefenwedstrijd/ Vriendschappelijk	18	Korte confrontatie in Goffertpark, ME opgetreden.
24-1-2004	FC Zwolle RBC	Eredivisie		Problemen met doorreizende Heerenveen supporters die teruggestuurd zijn.
24-1-2004	Vitesse SC Heerenveen	Eredivisie	85	Vernielde ruit en vuurwerk. Trein daarom teruggestuurd die vernield werd.
25-1-2004	Ajax NEC	Eredivisie	117	Massale vechtpartij bij station Duivendrecht tussen Ajax supporters en NEC supporters.
25-1-2004	Feyenoord FC Utrecht	Eredivisie	4	Tijdens de wedstrijd liepen meerdere vakken leeg op zoek naar supporters van tegenpartij. ME opgetreden.
31-1-2004	Roda JC AZ	Eredivisie	8	Hevige vechtpartij tussen supporters nabij een café door 50 AZ supporters die met eigen bus kwamen.
<i>februari 2004</i>				
1-2-2004	Ajax ADO Den Haag	Eredivisie	7	Nacht ervoor onrustig en verdachten ontzet. Tijdens de wedstrijd in het bezoekersvak vernielingen gepleegd.
4-2-2004	FC Twente Feyenoord	Bekerwedstrijd		Buiten combi om reizende supporters zorgen na uitschakeling uit Amstelcup voor problemen in Utrecht
4-2-2004	FC Utrecht Heracles Almelo	Bekerwedstrijd	4	80 Feyenoord supporters bij het stadion in Utrecht die auto's vernielden. ME opgetreden.
8-2-2004	Vitesse Feyenoord	Eredivisie	2	Feyenoord nam geen kaarten af. 80 Feyenoord supporters verwijderd uit een café en uit de binnenstad.
21-2-2004	Vitesse FC Groningen	Eredivisie	4	Schermutseling FC Groningen supporters die café aanvallen met Vitesse aanhang op de Korenmarkt.
29-2-2004	FC Utrecht Ajax	Eredivisie	89	Vooraf 80 Ajax supporters aangehouden. Na wedstrijd forse rellen tussen FC Utrecht supporters en ME.

Overzicht-incidenten

Datum	Wedstrijd	Soort	Aanhouding	Omschrijving
-------	-----------	-------	------------	--------------

februari 2004

29-2-2004	Willem II Feyenoord	Eredivisie	8	Opstootjes in de stad en het stadion. Veel Feyenoord supporters buiten het bezoekers vak.
-----------	------------------------	------------	---	---

maart 2004

5-3-2004	Fortuna Sittard Helmond Sport	1e divisie	3	Confrontatie in binnenstad tussen Helmond met PSV supporters (130) tegen Fortuna , optreden hondenbrigade.
5-3-2004	Sparta Go Ahead Eagles	1e divisie	1	Spelersbus opgewacht en bekogeld met eieren. Bij diverse auto's van spelers zijn de banden lek gestoken.
14-3-2004	AZ FC Utrecht	Eredivisie	1	Met auto inrijden op politieman, dader die onder invloed was van alcohol aangehouden.
14-3-2004	PSV Feyenoord	Eredivisie	10	Vechtpartij met 6 buiten de combi om reizende supporters zijn uit stadion verwijderd.
14-3-2004	AGOVV De Graafschap	1e divisie		30 supporters in de binnenstad op de vuist, noodbevel uitgeroepen en teruggestuurd.
14-3-2004	Vitesse ADO Den Haag	Eredivisie	13	Veel vernielingen in gastenvak en aan bussen. Confrontatie met ME.
17-3-2004	Sparta FC Utrecht	Bekerwedstrijd	19	Twee supporters aangehouden voor zware mishandeling van politieagent.
19-3-2004	Veendam Emmen	1e divisie		Hit en run actie door Emmen supporters met vernielingen in de stamkroeg van Veendam supporters.
21-3-2004	Ajax Vitesse	Eredivisie	3	Van en naar P-bus vielen over en weer klappen. ME heeft bussen begeleid.
28-3-2004	AZ Ajax	Eredivisie	11	Waarschuwingsschot gelost en ontzet door vuistgroep. Groep van 50 Ajax supporters door ME weggedreven.
28-3-2004	FC Groningen FC Twente	Eredivisie	6	Charges van diverse eenheden om het aanvallen van bussen te voorkomen.

april 2004

4-4-2004	FC Utrecht ADO Den Haag	Eredivisie	51	Na vertrek van ADO supporters keerde FC Utrecht supporters zich bij het stadion tegen de politie.
4-4-2004	NAC Feyenoord	Eredivisie	5	Op parkeerterrein in een auto op molotovcocktails lijkende voorwerpen aangetroffen.
8-4-2004	PSV Newcastle	UEFA cup	6	Korte confrontatie tussen supporters na het maken van afspraken.
9-4-2004	Veendam Top Oss	1e divisie		Achter stadion over en weer klappen uitgedeeld, geen aanhoudingen verricht.
10-4-2004	FC Zwolle AZ	Eredivisie	29	Voor de wedstrijd in het centrum 50 AZ supporters slaags met de politie en FC Zwolle supporters.
11-4-2004	Feyenoord Ajax	Eredivisie	61	Heet gebakerd anti politie stemming en provocerend gedrag. Veel arrestaties door Supporters Begeleidings Groep.
12-4-2004	AGOVV Haarlem	1e divisie	1	Hoofdsteward van AGOVV werd mishandeld. Supporters van Haarlem aangehouden.

Overzicht-incidenten

Datum	Wedstrijd	Soort	Aanhouding	Omschrijving
<i>april 2004</i>				
15-4-2004	Ajax 2 Feyenoord 2	diversen	5	Supporters het veld op die enkele Feyenoordspelers schoppen en slaan.
16-4-2004	FC Den Bosch Excelsior	1e divisie	1	Eén supporters aangehouden omdat hij bij een steward de keel dichtkneep.
16-4-2004	Willem II Vitesse	Eredivisie		Willem II supporters aangehouden voor mishandeling van een steward.
23-4-2004	AGOVV Go Ahead Eagles	1e divisie	8	Noodverordering van kracht. 2 bussen met supporters teruggestuurd naar Deventer.
23-4-2004	Excelsior Haarlem	1e divisie	2	25 Haarlem supporters trachtten stadion binnen te dringen, hieruit ontstaat een vechtpartij met stewards.
24-4-2004	RBC PSV	Eredivisie		Voorafgaande in het uitgaansgebied diverse charges uitgevoerd tov PSV supporters
25-4-2004	NEC Ajax	Eredivisie		De nacht voorafgaande de wedstrijd 5 Feyenoords supporters aangehouden uit een groep van 50.
<i>mei 2004</i>				
2-5-2004	FC Volendam PSV	Eredivisie		20 supp. in zgn 'wilde bus' vechtpartijen, vernielingen en run op hoofdingang.
2-5-2004	Vitesse NEC	Eredivisie	8	Onrustige wedstrijd en 38 stoeltjes vernield in bezoekersvak.
7-5-2004	MVV VVV	1e divisie	2	Een steward mishandeld na afloop van de wedstrijd.
7-5-2004	Telstar Dordrecht 90	1e divisie	1	I.v.m. provocerend gedrag opgeschaald van 7 naar 27 agenten.
9-5-2004	FC Utrecht FC Groningen	Eredivisie		Ver na de wedstrijd massale vechtpartij met zwaar gewonde. Verdachte aangehouden.
9-5-2004	Roda JC Vitesse	Eredivisie		Begeleiding van vertrek supporters verliep niet goed, politie bood excuses aan.
9-5-2004	Ajax NAC	Eredivisie	33	Kampioenswedstrijd met diverse ongeregelde heden in de stad. Gevolg vele aanhoudingen.
14-5-2004	Go Ahead Eagles Heracles Almelo	1e divisie	1	I.v.m. onrustig gedrag van supporters wordt ME opgeschaald.
14-5-2004	Haarlem Cambuur	1e divisie		Confrontatie met buiten combi om reizende supporters. I.v.m. vechtpartijen die begin seizoen plaats hebben gevonden.
16-5-2004	FC Groningen Roda JC	Eredivisie	1	Steward van FC Groningen bedreigd door eigen supporters. Veel oorverdovend vuurwerk.
23-5-2004	FC Twente FC Utrecht	Bekerwedstrijd	54	Tijdens de wedstrijd handgemeen waardoor ouders met kinderen stadion uitvluchten.
28-5-2004	De Graafschap Heracles Almelo	Nacompetitie		Bussen Heracles werden bekogeld. Na optreden ME konden deze vertrekken.
28-5-2004	Vitesse Helmond Sport	Nacompetitie	8	Korte confrontatie na de wedstrijd bij het uitvak.

Overzicht-incidenten

Datum	Wedstrijd	Soort	Aanhouding	Omschrijving
<i>mei 2004</i>				
29-5-2004	Nederland Belgie	Interland	32	Confrontatie tussen supporters van PSV met Limburgse supporters bij café in het centrum.
31-5-2004	VVV Vitesse	Nacompetitie	2	Noodbevel van kracht i.v.m. komst NEC en Vitesse supporters. 190 supporters zijn teruggestuurd.
<i>juni 2004</i>				
3-6-2004	Helmond Sport VVV	Nacompetitie		Brandgesticht op noodtribune die door de brandweer geblust moest worden.

8 Bijlage II: Politie inzet per regio

thuisclub	seizoen 00-01				seizoen 01-02				seizoen 02-03				seizoen 03-04			
	aantal	uren	wedstr	gemid	aantal	uren	wedstr	gemid	aantal	uren	wedstr	gemid	aantal	uren	wedstr	gemid
BV Veendam	197	1277	18	71	207	1066	19	56	384	2148	20	107	410	1614	18	90
FC Groningen	2159	15931	18	885	1978	13006	20	650	2091	17095	19	900	1562	10089	18	561
Camibuur Leeuwarden	773	4513	23	196	475	2874	21	137	433	2685	19	141	574	3630	21	173
SC Heerenveen	871	4924	23	214	631	3311	23	144	652	4058	18	225	781	4582	24	191
Ennen	326	1524	18	85	456	2415	23	105	518	2809	22	128	288	1566	19	82
FC Zwolle	913	4983	24	208	572	2890	21	138	1928	12437	23	541	1227	7098	17	418
Go Ahead Eagles	715	3599	22	164	698	3981	20	199	1277	7507	22	341	774	3274	20	164
FC Twente	1423	9327	19	491	1504	9591	21	457	1595	9920	22	451	2155	15740	21	750
Heracles Almelo	345	2149	20	107	325	1940	19	102	462	2427	23	106	738	4423	25	177
AGOVV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	507	3055	19	161
De Graafschap	838	6100	21	290	1050	7204	21	343	1014	6314	21	301	572	3252	22	148
Vitesse	2038	17379	21	828	1599	12853	18	714	1873	17364	21	827	1916	15718	22	714
NEC	1341	8113	20	406	1302	10158	21	484	1039	6864	19	361	1731	13667	19	719
FC Utrecht	1984	11945	21	569	3352	24384	23	1060	2446	16542	21	788	2889	23091	23	1004
AZ	793	4882	20	244	910	4944	18	275	921	4848	19	255	936	6188	17	364
FC Volendam	242	1422	22	65	478	2933	22	133	467	3083	22	140	1063	9885	20	494
Haarlem	421	1907	18	106	469	2710	17	159	696	4309	22	196	487	2063	20	103
Stormvogels/Telstar	433	2938	21	140	302	1999	21	95	449	3120	21	149	256	1121	20	56
Ajax	2790	21631	23	940	3267	25951	25	1038	3425	25822	29	890	3375	26093	25	1044
ADO Den Haag	1304	8362	20	418	1585	10141	23	441	3891	29898	24	1246	4690	36067	18	2004
Excelsior	376	2169	22	99	520	2823	20	141	1579	8475	25	339	370	1876	23	82
Feyenoord	4546	34573	22	1572	6049	51405	25	2056	6230	60098	27	2226	3719	31537	22	1434
Sparta	1029	6100	23	265	1234	6961	23	303	323	1672	17	98	894	5789	26	223
FC Dordrecht	317	1449	19	76	202	795	19	42	328	1516	18	84	244	1008	18	56
NAC Breda	884	4955	20	248	1174	7219	22	328	1105	6594	18	366	1360	8783	19	462
RBC Roosendaal	826	4501	18	250	555	3308	23	144	852	5200	21	248	649	4397	19	231
RKC Waalwijk	776	4935	18	274	607	4098	21	195	687	4605	19	242	1596	6298	18	350
Willem II	1109	6634	18	369	1066	6028	18	335	1168	7146	19	376	704	4042	20	202
FC Den Bosch	660	3960	19	208	1617	10075	23	438	727	4595	21	219	603	4393	20	220
TOP	449	2208	18	123	278	1164	18	65	344	1712	19	90	312	1633	20	82
FC Eindhoven	384	2510	19	132	138	681	20	34	223	967	19	51	297	1413	20	71
Helmond Sport	295	1325	20	66	359	1634	18	91	486	2166	21	103	408	1962	21	93
PSV	3737	28546	26	1098	2920	23224	25	929	2216	18755	22	853	2895	19466	25	779
VVV	209	768	20	38	211	839	20	42	226	755	20	38	448	2468	22	112
Fortuna Sittard	1102	7555	25	302	1081	7440	20	372	383	2172	18	121	208	1114	18	62
MVV	477	3442	20	172	380	2516	20	126	694	6601	19	347	350	2042	19	107
Roda JC	1601	10998	20	550	1555	9904	23	431	1199	9075	21	432	1188	9106	20	455
Overige	1192	9439			1051	10594			1119	12006			1510	15459		
Totaal		268973				295059				333360				315002		

9 Bijlage III: Politie-inzet adoptie

	BVO wedstrijd uren			Politie inzet uren			Inzet thuis			Inzet adoptie		
	01-02	02-03	03-04	01-02	02-03	03-04	01-02	02-03	03-04	01-02	02-03	03-04
ADO Den Haag	10141	29898	36067	11791	31370	41327	9977	29654	35348	1814	1716	5979
AZ	4944	4848	6188	4988	4992	6331	4520	4388	5702	468	604	629
AGOVV	0	0	3055	0	0	3063	0	0	2864	0	0	199
Ajax	25951	25822	26093	26889	26313	25350	24977	25011	24092	1912	1302	1258
Cambuur Leeuwarder	2874	2685	3630	2676	2526	3643	2612	2447	3395	64	79	248
De Graafschap	7204	6314	3252	7005	6073	3475	6741	5768	3053	264	305	422
FC Dordrecht	795	1516	1008	727	1310	981	711	1310	903	16	0	78
FC Eindhoven	681	967	1413	496	736	1258	496	736	1258	0	0	0
Emmen	2415	2889	1566	2267	2837	1504	2156	2621	1420	111	216	84
Excelsior	2823	8475	1876	2548	7906	1750	2548	7906	1689	0	0	61
FC Den Bosch	10075	4595	4393	10891	4910	4792	9623	4226	4195	1268	684	597
FC Groningen	13006	20223	10089	13188	17488	9925	12483	16985	9446	705	503	479
FC Twente	9591	9920	15740	10140	10123	15637	9049	9461	14950	1091	662	687
FC Utrecht	24384	16542	23091	24440	17842	23380	22866	15990	22200	1574	1852	1180
FC Volendam	2933	3083	9885	2658	2815	9103	2658	2815	9089	0	0	14
FC Zwolle	2890	12437	7098	3080	12610	7116	2638	11756	6564	442	854	552
Feyenoord	54814	60098	31537	55708	59911	30967	53977	58579	29571	1731	1332	1396
Fortuna Sittard	7440	2172	1114	7292	2201	1222	6946	1933	951	346	268	271
Go Ahead Eagles	3981	7507	3274	3989	7383	3351	3728	7107	3101	261	276	250
Haarlem	2710	4309	2063	2754	4415	1830	2622	4074	1830	132	341	0
Helmond Sport	1634	2166	1962	1589	2300	2183	1416	1833	1757	173	467	426
Heracles Almelo	1940	2607	4423	1819	2489	4660	1779	2368	4126	40	121	534
MVV	2516	6601	2042	2594	6627	1868	2357	6380	1860	237	247	8
NAC Breda	7219	6594	8783	7209	6754	8969	6731	6147	8211	478	607	758
NEC	10158	6864	13667	10206	7106	13840	9623	6473	13089	583	633	751
PSV	23224	18755	19466	23394	22146	18869	21873	18115	17721	1521	4031	1148
RBC Roosendaal	3308	5200	4042	3405	4871	3699	2994	4651	3483	411	220	216
RKC Waalwijk	4098	4605	4397	3742	4277	4086	3618	4161	3867	124	116	219
Roda JC	9904	9075	9106	10012	9043	9048	9422	8623	8555	590	420	493
SC Heerenveen	3310	4058	4582	3206	3929	4311	2950	3652	3957	256	277	354
Sparta	6993	1672	5789	6135	1458	5496	6074	1453	5464	61	5	32
Stormvogels/Telstar	1999	3120	1121	1758	2857	1066	1758	2857	978	0	0	88
Top	1164	1712	1633	1017	1578	1621	962	1395	1453	55	183	168
VVV	839	755	2468	691	665	2346	650	601	2272	41	64	74
BV Veendam	1066	2148	1614	882	1975	1485	862	1943	1471	20	32	14
Vitesse	12853	17364	15718	13052	17718	15802	12272	16778	14896	780	940	906
Willem II	6028	7146	6298	5903	6997	6109	5513	6659	5789	390	338	320
	287905	324742	299543	290141	326551	301463	272182	306856	280570	17959	19695	20893

10 Bijlage IV: Aantallen aanhoudingen per BVO

Aanhoudingen per BVO (supporter van)					
Divisie	Club	00-01	01-02	02-03	03-04
1e	AGOVV	0	0	0	12
1e	BV Veendam	0	0	1	2
1e	Cambuur Leeuwarden	24	34	9	14
1e	De Graafschap	24	14	49	13
1e	Emmen	1	0	0	0
1e	Excelsior	0	3	12	2
1e	FC Den Bosch	31	56	10	10
1e	FC Dordrecht	24	3	4	9
1e	FC Eindhoven	0	3	4	1
1e	Fortuna Sittard	40	14	11	4
1e	Go Ahead Eagles	54	40	91	27
1e	Haarlem	2	54	5	10
1e	Helmond Sport	10	7	10	27
1e	Heracles Almelo	5	5	8	81
1e	MVV	9	13	37	9
1e	Sparta	16	3	3	14
1e	Stormvogels/Telstar	27	6	10	1
1e	TOP	17	1	37	12
1e	VVV	2	0	8	1
Ere	ADO Den Haag	29	53	120	81
Ere	Ajax	90	497	147	226
Ere	AZ	9	14	22	41
Ere	FC Groningen	32	46	83	27
Ere	FC Twente	40	43	32	45
Ere	FC Utrecht	79	97	159	331
Ere	FC Volendam	0	1	0	0
Ere	FC Zwolle	7	104	57	22
Ere	Feyenoord	134	347	246	147
Ere	NAC Breda	57	57	42	44
Ere	NEC	63	63	25	158
Ere	PSV	161	115	157	72
Ere	RBC Roosendaal	0	1	4	4
Ere	RKC Waalwijk	1	1	6	2
Ere	Roda JC	22	33	31	13
Ere	SC Heerenveen	2	6	7	86
Ere	Vitesse	46	103	88	47
Ere	Willem II	49	3	23	22
	Sub totaal	1107	1840	1558	1617
	Nederland	12	6	39	49
	Overige	81	41	50	171
	Totaal	1200	1887	1647	1837

11 Bijlage V: Aantallen aanhoudingen per supporter/wedstrijd

Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme

12 Bijlage VI: Aantallen aanhoudingen per gemeente

Aanhoudingen per gemeente				
Gemeente	00-01	01-02	02-03	03-04
Alkmaar	9	6	20	11
Almelo	9	16	22	3
Amsterdam	67	404	131	350
Apeldoorn	0	4	0	24
Arnhem	54	68	56	59
Breda	43	56	28	117
Den Bosch	36	74	4	12
Den Haag	17	23	64	93
Deventer	24	50	83	24
Doetinchem	37	29	39	10
Dordrecht	3	0	4	3
Eindhoven	208	56	156	96
Emmen	1	0	1	0
Enschede	8	39	15	15
Groningen	32	35	86	16
Haarlem	13	3	9	5
Heerenveen	22	18	16	15
Helmond	10	3	13	23
Kerkrade	28	61	35	17
Leeuwarden	25	8	4	16
Maastricht	10	13	38	13
Nijmegen	17	107	17	102
Oss	21	81	41	10
Roosendaal	35	17	27	23
Rotterdam	168	364	253	298
Sittard-Geleen	37	75	30	5
Tilburg	100	29	52	30
Utrecht	39	62	157	242
Veendam	0	1	5	0
Velsen	15	62	8	4
Venlo	4	4	16	3
Volendam	1	9	3	12
Waalwijk	9	8	22	3
Zwolle	58	40	97	136
Overige	40	62	95	47
TOTAAL	1200	1887	1647	1837

13 Bijlage VII: Overzicht stadionverboden per BVO

Stadionverboden overzicht (wedstrijddatum)			
Divisie	Club	Gemeld	Actief
1e	AGOVV	6	6
1e	BV Veendam	0	0
1e	Cambuur Leeuwarden	7	6
1e	De Graafschap	13	9
1e	Emmen	0	0
1e	Excelsior	2	1
1e	FC Den Bosch	6	6
1e	FC Dordrecht	6	2
1e	FC Eindhoven	1	1
1e	Fortuna Sittard	4	3
1e	Go Ahead Eagles	11	7
1e	Haarlem	7	6
1e	Helmond Sport	12	11
1e	Heracles Almelo	6	4
1e	MVV	8	8
1e	Sparta	6	4
1e	Stormvogels/Telstar	9	7
1e	TOP	11	10
1e	VVV	1	1
Ere	ADO Den Haag	63	51
Ere	Ajax	79	62
Ere	AZ	16	15
Ere	FC Groningen	22	18
Ere	FC Twente	20	16
Ere	FC Utrecht	75	59
Ere	FC Volendam	0	0
Ere	FC Zwolle	18	16
Ere	Feyenoord	166	62
Ere	NAC Breda	25	20
Ere	NEC	48	41
Ere	PSV	49	42
Ere	RBC Roosendaal	1	0
Ere	RKC Waalwijk	2	2
Ere	Roda JC	10	8
Ere	SC Heerenveen	7	7
Ere	Vitesse	18	17
Ere	Willem II	21	14
	Sub totaal	756	542
	Overige	49	15
	Totaal	805	557

14 Bijlage VIII: Beslissingen politie

SEIZOEN 2000 / 2001	Per oktober 2001		Per oktober 2002		Per september 2003		Per oktober 2004	
SOORT BESLISSING	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Halt verwijzing	20	1,68%	22	1,83%	22	1,82%	22	1,82%
Proces-verbaal	841	70,49%	842	70,11%	834	69,04%	833	68,96%
Politie sepot	210	17,60%	227	18,90%	239	19,78%	244	20,20%
Politie transactie	68	5,70%	84	6,99%	87	7,20%	87	7,20%
In behandeling	40	3,35%	12	1,00%	12	0,99%	8	0,66%
Politie sepot gering feit	3	0,25%	3	0,25%	3	0,25%	3	0,25%
Politie sepot schade geregeld	11	0,92%	11	0,92%	11	0,91%	11	0,91%
TOTAAL	1193	100,00%	1201	100,00%	1208	100,00%	1208	100,00%
SEIZOEN 2001 / 2002	Per oktober 2002		Per september 2003		Per oktober 2004			
SOORT BESLISSING	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%		
Halt verwijzing	9	0,48%	9	0,47%	10	0,53%		
Proces-verbaal	1131	59,94%	1132	59,70%	1131	59,62%		
Politie sepot	364	19,29%	506	26,69%	516	27,20%		
Politie transactie	215	11,39%	221	11,66%	223	11,76%		
In behandeling	163	8,64%	21	1,11%	10	0,53%		
Politie sepot gering feit	1	0,05%	3	0,16%	3	0,16%		
Politie sepot schade geregeld	4	0,21%	4	0,21%	4	0,21%		
TOTAAL	1887	100,00%	1896	100,00%	1897	100,00%		
SEIZOEN 2002 / 2003	Per september 2003		Per oktober 2004					
SOORT BESLISSING	Aantal	%	Aantal	%				
Halt verwijzing	11	0,67%	13	0,77%				
Proces-verbaal	845	51,31%	945	56,02%				
Politie sepot	337	20,46%	383	22,70%				
Politie transactie	252	15,30%	253	15,00%				
In behandeling	181	10,99%	66	3,91%				
Politie sepot gering feit	11	0,67%	15	0,89%				
Politie sepot schade geregeld	10	0,61%	12	0,71%				
TOTAAL	1647	100,00%	1687	100,00%				
SEIZOEN 2003 / 2004	Per oktober 2004							
SOORT BESLISSING	Aantal	%						
HALT-verwijzing	4	0,22%						
Procesverbaal	759	41,32%						
Sepot	663	36,09%						
Transactie	153	8,33%						
In behandeling	253	13,77%						
Sepot 40 (gering feit)	5	0,27%						
TOTAAL	1837	100,00%						

15 Bijlage IX: Beslissingen OM

SEIZOEN 2000 / 2001	Per oktober 2001		Per oktober 2002		Per september 2003		Per oktober 2004	
SOORT BESLISSING OM	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Overdracht	1	0,12%		0,00%		0,00%	0	0,00%
In behandeling	233	27,71%	113	13,42%	7	0,84%	7	0,84%
Onvoorwaardelijk sepot	25	2,97%	53	6,29%	98	11,75%	98	11,76%
Voorwaardelijk sepot	8	0,95%	10	1,19%	10	1,20%	10	1,20%
Transactie	310	36,86%	350	41,57%	347	41,61%	347	41,66%
Voorgeleiding RC	2	0,24%	2	0,24%		0,00%	0	0,00%
Taakstraf met uren	0	0,00%	20	2,38%	37	4,44%	38	4,56%
Schadevergoeding	0	0,00%	2	0,24%	2	0,24%	2	0,24%
Leerproject	7	0,83%	7	0,83%	7	0,84%	6	0,72%
Voegen	2	0,24%	2	0,24%	3	0,36%	3	0,36%
Dagvaarden	253	30,08%	283	33,61%	323	38,73%	322	38,66%
TOTAAL	841	100,00%	842	100,00%	834	100,00%	833	100,00%

Jaarverslag seizoen 2003 – 2004

SEIZOEN 2002 / 2003	Per september 2003		Per oktober 2004	
SOORT BESLISSING OM	Aantal	%	Aantal	%
Overdracht		0,00%	2	0,21%
In behandeling	169	20,00%	77	8,15%
Onvoorwaardelijk beleids sepot	11	1,30%	18	1,90%
Onvoorwaardelijk sepot		0,00%	0	0,00%
Onvoorwaardelijk techn.sepot	38	4,50%	53	5,61%
Voorwaardelijk sepot	8	0,95%	8	0,85%
Transactie	303	35,86%	351	37,14%
Voorgeleiding RC		0,00%	0	0,00%
Taakstraf met uren/schadeverg.	15	1,78%	15	1,59%
Taakstraf met uren	21	2,49%	35	3,70%
Schadevergoeding	3	0,36%	3	0,32%
Leerproject		0,00%	4	0,42%
Voegen	4	0,47%	7	0,74%
Dagvaarden	273	32,31%	372	39,37%
TOTAAL	845	100,00%	945	100,00%
Seizoen 2003 / 2004	Per oktober 2004			
SOORT BESLISSING	Aantal	%		
Overdracht	0	0,00%		
In behandeling	210	27,67%		
Onvoorwaardelijk beleids sepot	7	0,92%		
Onvoorwaardelijk sepot	1	0,13%		
Onvoorwaardelijk techn.sepot	23	3,03%		
Voorwaardelijk sepot	5	0,66%		
Transactie	221	29,12%		
Voorgeleiding RC	0	0,00%		
Taakstraf met uren/schadeverg.	6	0,79%		
Taakstraf met uren	14	1,84%		
Schadevergoeding	1	0,13%		
Leerproject	1	0,13%		
Voegen	4	0,53%		
Dagvaarden	266	35,05%		
TOTAAL	759	100,00%		

16 Bijlage X: Beslissingen rechter

SEIZOEN 2000 / 2001	Per oktober 2001		Per oktober 2002		Per september 2003		Per oktober 2004	
SOORT BESLISSING	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geldboete	47	18,58%	73	25,80%	104	32,20%	103	31,99%
Strafoplegging	20	7,91%	27	9,54%	37	11,46%	36	11,18%
Ontslag van rechtsvervolgning	0	0,00%		0,00%		0,00%		0,00%
Taakstraf	44	17,39%	79	27,92%	98	30,34%	95	29,50%
Leerstraf	0	0,00%	1	0,35%	1	0,31%	1	0,31%
Vrijspraak	33	13,04%	48	16,96%	58	17,96%	62	19,25%
Nog geen uitspraak	94	37,15%	36	12,72%	3	0,93%	1	0,31%
Aanhouden strafzaak	1	0,40%	1	0,35%		0,00%		0,00%
Schuldig zonder straf	1	0,40%	2	0,71%	2	0,62%	2	0,62%
Jeugddetentie	0	0,00%	2	0,71%	2	0,62%	2	0,62%
Plaatsing in inrichting	0	0,00%		0,00%		0,00%		0,00%
Voorw. Straf met JR	0	0,00%		0,00%		0,00%		0,00%
OM niet ontvankelijk	0	0,00%		0,00%	2	0,62%	3	0,93%
Nietigheid dagvaarding	1	0,40%		0,00%	2	0,62%	2	0,62%
Voorw. Straf zonder bijz. voorw.	12	4,74%	14	4,95%	14	4,33%	15	4,66%
TOTAAL	253	100,00%	283	100,00%	323	100,00%	322	100,00%
SEIZOEN 2001 / 2002	Per oktober 2002		Per september 2003		Per oktober 2004			
SOORT BESLISSING	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%		
Geldboete	39	11,27%	135	25,47%	133	24,95%		
Strafoplegging	34	9,83%	62	11,70%	63	11,82%		
Ontslag van rechtsvervolgning		0,00%		0,00%	2	0,38%		
Taakstraf	13	3,76%	32	6,04%	34	6,38%		
Werkstraf	48	13,87%	133	25,09%	131	24,58%		
Leerstraf	1	0,29%	3	0,57%	3	0,56%		
Meldingsplicht	4	1,16%		0,00%		0,00%		
Vrijspraak	15	4,34%	105	19,81%	114	21,39%		
Nog geen uitspraak	167	48,27%	25	4,72%	18	3,38%		
Aanhouden strafzaak	11	3,18%	11	2,08%	9	1,69%		
Schuldig zonder straf	1	0,29%	4	0,75%	5	0,94%		
Jeugddetentie	2	0,58%	3	0,57%	3	0,56%		
Plaatsing in inrichting		0,00%		0,00%		0,00%		
Voorw. Straf met JR	10	2,89%	8	1,51%	8	1,50%		
OM niet ontvankelijk		0,00%	5	0,94%	5	0,94%		
Nietigheid dagvaarding		0,00%		0,00%		0,00%		
Voorw. Straf zonder bijz. voorw.	1	0,29%	4	0,75%	5	0,94%		
TOTAAL	346	100,00%	530	100,00%	533	100,00%		

Jaarverslag seizoen 2003 – 2004

SEIZOEN 2002 / 2003	Per september 2003		Per oktober 2004	
SOORT BESLISSING	Aantal	%	Aantal	%
Geldboete	74	27,11%	114	30,65%
Strafoplegging	19	6,96%	37	9,95%
Ontslag van rechtsvervolging	1	0,37%	1	0,27%
Taakstraf	1	0,37%	35	9,41%
Werkstraf	40	14,65%	75	20,16%
Leerstraf		0,00%	2	0,54%
Meldingsplicht		0,00%		0,00%
Vrijspraak	17	6,23%	38	10,22%
Nog geen uitspraak	99	36,26%	44	11,83%
Aanhouden strafzaak	14	5,13%	14	3,76%
Schuldig zonder straf	1	0,37%	2	0,54%
Jeugddetentie	3	1,10%	3	0,81%
Plaatsing in inrichting		0,00%		0,00%
Voorw. Straf met JR		0,00%	1	0,27%
OM niet ontvankelijk	1	0,37%	1	0,27%
Nietigheid dagvaarding		0,00%	2	0,54%
Voorw. Straf zonder bijz. voorw.	3	1,10%	3	0,81%
TOTAAL	273	100,00%	372	100,00%

SEIZOEN 2003 / 2004	Per oktober 2004	
SOORT BESLISSING	Aantal	%
Geldboete	46	17,29%
Strafoplegging	15	5,64%
Ontslag van rechtsvervolging		0,00%
Taakstraf	6	2,26%
Werkstraf	77	28,95%
Leerstraf	2	0,75%
Meldingsplicht		0,00%
Vrijspraak	23	8,65%
Nog geen uitspraak	88	33,08%
Aanhouden strafzaak	8	3,01%
Schuldig zonder straf		0,00%
Jeugddetentie		0,00%
Plaatsing in inrichting		0,00%
Voorw. Straf met JR		0,00%
OM niet ontvankelijk		0,00%
Nietigheid dagvaarding		0,00%
Voorw. Straf zonder bijz. voorw.	1	0,38%
TOTAAL	266	100,00%

Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme.

Utrecht, november 2004.

H.J. Groenevelt,
C.G.L. Kerkhof,
A. Kunenborg,
H.B.J. te Roller,
J.E. van den Burg,
S.N. Elsendoorn.

Postadres:

Postbus 8300,
3503 RH Utrecht.

Bezoekadres :

Kroonstraat 25,
3511 RC Utrecht.

Telefoon :

030 – 239 72 12.

Website :

www.civ-voetbal.com